

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 22 Ιουνίου 1997, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00' π.μ., στην Αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής συνεδρίασε η Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την προεδρία του Βουλευτή κ. Νικόλαου Ακριτίδη, Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων «τουρισμός, γεωργία, ναυτιλία, αλιεία, κτηνοτροφία, ενέργεια, τεχνολογία, εμπόριο, κυκλοφοριακό, δάση, εθνικοί δρόμοι» της Σύνοσης Κειμένων των μαθητών, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Σύνοδος Β' 1996-1997.

Στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Αγγελος Αγγελάκης (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Συμέλα Ανθοπούλου (Νομός Ημαθίας), Ευαγγελία Αποστολοπούλου (Α' Αθήνας), Χριστίνα Αχτύπη (Νομός Αχαΐας), Σπυριδούλα Βαγγέλη (Νομός Πρέβεζας), Μαρία Βαμβακάρη (Β' Αθήνας), Αικατερίνη Βατζάκη (Νομός Λέσβου), Μύριαμ Βορπεριάν (Αιθιοπία), Ευαγγελία Γαλάζιου (Β' Πειραιά), Μαρία Γιαλούρη (Νομός Ηρακλείου), Ειρήνη-Νεκταρία Γκαγκαράκη (Νομός Αττικής), Ιωάννης Γκρίνιας (Νομός Φθιώτιδας), Φωτεινή Δέλλα (Επικρατείας), Βασίλειος Δημητρόπουλος (Νομός Μεσσηνίας), Πασχάλης Δράμαλης (Γερμανία), Χριστίνα Ζαΐμη (Νομός Λέσβου), Κυριακή Ιακωβίδου (Λευκωσία), Αγγελική Κάνου (Νομός Πιερίας), Ιουλία Καούρα (Α' Αθήνας), Δήμητρα Καραγιάννη (Νομός Αργολίδας), Θεοφανώ Καραγιάννη (Ηνωμένο Βασίλειο), Γιάννης Καραγιαννίδης (Νομός Κιλκίς), Ελένη Κίτσιου (Γερμανία), Ευφροσύνη Κολιού (Νομός Κοζάνης), Εμορφία Κοματάνου (Νομός Χαλκιδικής), Αικατερίνη Κουτσόγλου (Επικρατείας), Χαράλαμπος Κωτίδης (Νομός Κοζάνης), Αλεξάνδρα Λιάκου (Γερμανία), Παναγιώτα Λίτσα (Νομός Μεσσηνίας), Χρήστος Μαστοροστέργιος (Νομός Ξάνθης), Ιωάννης Μαστρανεστάσης (Επικρατείας), Αρετή Μηλιάκου (Νομός Λακωνίας), Ευγενία Μίχα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ζαμπέτα Μοστράτου (Νομός Κυκλάδων), Ευαγγελία Μπουμπουλάκη (Νομός Ηρακλείου), Βασιλική Μυλωνά (Νομός Αργολίδας), Ευδοξία Νεονάκη (Νομός Ηρακλείου), Μαρία Νικολάου (Νομός Τρικάλων), Βασιλική Παντίσκου (Α' Αθήνας), Χριστίνα Παπαρηρακλή (Νομός Φθιώτιδας), Σάρα Παρδάλη (Νομός Χαλκιδικής), Δημήτριος Πελάγος (Νομός Πιερίας), Αθανάσιος Πουλακιάδης (Νομός Ηλείας), Ευαγγελία Προσωνική (Νομός Σερρών), Στέλλα Σάββα (Νομός Δωδεκανήσου), Κωνσταντίνος Σαμπάνης (Α' Αθήνας), Δημήτριος Σκιπιτάρης (Νομός Αρκαδίας), Κων-

σταντίνια Σπανοπούλου (Α' Πειραιά), Ελένη Σταματούκου (Επικρατείας), Επαμεινώνδας Στυλόπουλος (Β' Αθήνας), Ειρήνη Τζιμούλη (Επικρατείας), Παναγιώτης Τουρλής (Α' Αθήνας), Ιωάννης Τσερπές (Α' Αθήνας), Μαρία Τσινη (Β' Αθήνας), Παναγιώτα Χαραλάμπους (Λευκωσία), Άγγελος Χαριστέας (Γερμανία), Παναγιώτα Χατζή (Νομός Βοιωτίας) και Ιωάννης-Αλέξανδρος Χριστόπουλος (Νομός Μαγνησίας).

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. **Νικόλαος Ακριτίδης**, αφού συνεχάρη τους «Έφηβους Βουλευτές», επεσήμανε τα εξής:

Κατά τις δύο, κατ' ανάτατο όριο, συνεδριάσεις της Επιτροπής, θα έχετε την ευκαιρία να καταθέσετε τις απόψεις σας σε θέματα που σας ενδιαφέρουν, όπως οι ίδιοι επιλέξατε.

Δεν θα αναφερθώ στη σημασία του θεσμού, στον οποίο συμμετέχετε και στον οποίο δίδετε περιεχόμενο. Τα θέματα αυτά επεσήμανε χθες ο Πρόεδρος της Βουλής. Θα ομιλήσω, συνοπτικά, για τη λειτουργία και το έργο των έξι διαρκών επιτροπών της Βουλής. Οι επιτροπές αυτές επεξεργάζονται, κυρίως, νομοσχέδια και προτάσεις νόμων. Τα νομοσχέδια, που εισηγείται η Κυβέρνηση προς τη Βουλή –γνώρίζετε ότι Κυβέρνηση και Βουλή έχουν ισχυρό σύνδεσμο, αλλά δεν ταυτίζονται– συζητούνται υποχρεωτικά και, βάσει του Κανονισμού της Βουλής, στις αντίστοιχες διαρκείς επιτροπές, στις οποίες συμμετέχουν βουλευτές όλων των κομμάτων.

Επίσης, οι επιτροπές έχουν τη δυνατότητα να καλούν Υπουργούς ή οποιονδήποτε κρατικό λειτουργό (π.χ. πρόεδρο οργανισμού ή διευθυντή υπηρεσίας) και να ζητούν πληροφορίες για θέματα ενδιαφέροντος της Βουλής και γενικότερα του πολιτικού βίου του τόπου.

Πέραν αυτού, οι επιτροπές μπορούν να ασκούν αυτόνομο έλεγχο στην Κυβέρνηση, δηλαδή, να ελέγχουν τους Υπουργούς για πράξεις ή παραλείψεις, υπό τη μορφή, φυσικά, διαλόγου και όχι δικαστικού ελέγχου.

Σας ανέφερα τα κύρια αντικείμενα του έργου των επιτροπών. Κατ' ανάλογο τρόπο θα εργασθούμε και εμείς, σήμερα. Έχουν επιλεγεί θέματα, που αφορούν, από άποψη περιεχομένου, την Επιτροπή μας. Η τοποθέτησή σας θα πρέπει να γίνει μέσα στον κύκλο των 12 θεμάτων, που περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες της Επιτροπής. Θα ήταν εκτός Κανονισμού, π.χ., η αναφορά σε εθνικά θέματα ή θέματα δημόσιας διοίκησης, τα οποία συζητούνται σε άλλες Επιτροπές. Επομένως, χαρακτηριστικό της λειτουργίας των Επιτροπών είναι η κωδικοποίηση και η κατάταξη σε ενότητες των θεμάτων. Σήμερα, όπως και οι «Βουλευτές», θα ασχοληθείτε με έναν κύκλο θεμάτων, ώστε να έχετε τη δυνατότητα να μελετήσετε σε βάθος και να εξαντλήσετε όλες τις πλευρές, που σας εν-

διαφέρουν και να συζητηθούν τα θέματα, επεξεργασμένα, στην Ολομέλεια.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο διαδικαστικά θέματα: Θα παρακαλούσα, όταν θέλετε να κάνετε επισήμανση ή προσθήκη στα ζητήματα, που θα συζητηθούν, να γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στο αντίστοιχο θέμα. Η διαδικασία αυτή διευκολύνει το έργο των πρακτικογράφων και τη σύνταξη του τελικού πρακτικού της Επιτροπής. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται, επίσης, η ψηφοφορία επί των προτάσεων, που θα υποβληθούν.

Ένα άλλο θέμα είναι η επιλογή των ατόμων που θα εκπροσωπήσουν την Επιτροπή στην Ολομέλεια. Ξέρετε ότι ο χρόνος είναι πάντα περιορισμένος και δεν μπορούμε να μιλάμε και οι τριακόσιοι. Και εμείς αυτό το παράπονο έχουμε, αλλά έτσι είναι τα πράγματα και πρέπει να τα σεβαστούμε. Από τα 58 μέλη της Επιτροπής στο τέλος θα επιλεγούν 6. Θα ήθελα τώρα να αποφασίσετε τον τρόπο της επιλογής τους.

Κατ' αρχήν, θα δηλώσετε εάν έχετε την επιθυμία να είστε ομιλητές στην Ολομέλεια. Εάν είστε περισσότεροι από 6, τότε θα γίνει η επιλογή των 6. Υπάρχουν δύο τρόποι: Ο πρώτος είναι δια κληρώσεως και ο δεύτερος καθ' υπόδειξη της Επιτροπής, δηλαδή, σε αυτήν την περίπτωση θα γίνει ένα είδος ψηφοφορίας.

(Στο σημείο αυτό με ανάταση των χεριών ψήφισαν το δεύτερο τρόπο της επιλογής, δηλαδή καθ' υπόδειξη – ψηφοφορία)

Θα ήθελα εδώ να σας παρουσιάσω και εγώ. Λέγομαι Νικόλαος Ακριτιάδης, Βουλευτής της Α' Εκλογικής Περιφέρειας Θεσσαλονίκης, είμαι από τους παλαιότερους Βουλευτές της Βουλής και έχω την τιμή να είμαι Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου.

Θα δώσω το λόγο σε όσους «Βουλευτές» θέλουν να μιλήσουν επί της διαδικασίας.

Το λόγο έχει η κυρία Λιάκου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΙΑΚΟΥ (Γερμανία): Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση σχετική με τον τρόπο εκλογής των 6, για την Ολομέλεια. Πιστεύω ότι ο τρόπος που αποφασίστηκε δεν είναι τόσο δίκαιος –φυσικά είναι σεβαστός από την στιγμή που έχουμε δημοκρατία– γιατί βάσει της πρώτης μας προτίμησης κάποια άτομα μπορεί να ήθελαν να θίξουν στην Ολομέλεια θέμα, που δεν ανήκει στη συγκεκριμένη Επιτροπή, στην οποία έχουν ενταχθεί και επομένως να μην μιλήσουν πολύ στην Επιτροπή, έτσι να μη μπορούν να αξιολογηθούν σωστά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Καούρα.

ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΟΥΡΑ (Α' Αθήνας): Από τη στιγμή που θα είμαστε εμείς, εκείνοι που θα εκλέξουμε τους 6 ομιλητές, αυτό θα γίνει βάσει κάποιων κριτηρίων. Θα ακούσουμε τις απόψεις τους εδώ. Αν δεν θίξουμε θέματα άλλων Επιτροπών εδώ, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν ξέρουμε ή δεν μπορούμε να

μιλήσουμε για άλλα θέματα. Εδώ είμαστε και τα 58 παιδιά που ξέρουμε τι κάνουμε και τι λέμε –όπως και όλα τα παιδιά στην Ελλάδα– και έτσι μπορούμε να έχουμε γνώμη για όλα τα θέματα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Συμφωνώ. Θέλω να σας κάνω και μια τελευταία εξήγηση. Εγώ δεν θα δώσω απάντηση, είμαι εδώ για να διευθύνω τη συζήτηση. Ό,τι λέτε δεν πάει χαμένο, γράφεται στα πρακτικά δίπλα στο όνομά σας και επομένως καλώς καταθέτετε την άποψή σας.

Ένα τελευταίο, που θα ήθελα να σας πω, είναι ως προς το χρόνο ομιλίας σας. Ξέρετε ότι ο Εισηγητής θα μιλήσει 8' και κάθε «Βουλευτής» θα μιλήσει 4'.

Το λόγο έχει η κυρία Βατζάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΤΖΑΚΗ (Νομός Λέσβου): Ήθελα να πω ότι, εκτός από το ότι ένα παιδί μπορεί να μην έχει ετοιμαστεί για τα θέματα αυτής της Επιτροπής, αλλά για άλλα, μπορεί να είναι από μια παραμεθόριο περιοχή και να θέλει οπωσδήποτε να μιλήσει για την περιοχή του, που είναι βασική περιοχή για την Ελλάδα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εγώ δεν πρόκειται να σας στερησω το λόγο, μπορείτε και εδώ να καταθέσετε την άποψή σας και θα καταχωρισθεί στα πρακτικά.

Το λόγο έχει η κυρία Κίτσιου.

ΕΛΕΝΗ ΚΙΤΣΙΟΥ (Γερμανία): Θα ήθελα να συμφωνήσω με τη συνάδελφο από τη Λέσβο, γιατί δεν έχουμε προετοιμαστεί για τα συγκεκριμένα θέματα και μετά από την άποψη που εξέφρασε η Αλεξάνδρα Λιάκου από τη Γερμανία θα ήθελα να προτείνω την επανάληψη της ψηφοφορίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δυστυχώς, αυτό δεν μπορεί να γίνει, για να τηρηθεί ο Κανονισμός. Θέλω να σας πω ότι έχω μια θητεία 20 χρόνων εκπαιδευτικού σε πολλές βαθμίδες. Έχω σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης φυσικός και επίσης τοπογράφος μηχανικός και έχω κάνει και 20 χρόνια εκπαιδευτικός και στη μέση εκπαίδευση και στην επαγγελματική εκπαίδευση, γι' αυτό και σας καταλαβαίνω απολύτως. Πρέπει, όμως, να ακολουθήσουμε τους κανόνες. Όταν γίνεται μια ψηφοφορία, το θέμα δεν επανέρχεται.

ΕΛΕΝΗ ΚΙΤΣΙΟΥ (Γερμανία): Θα ήθελα να προσθέσω και κάτι άλλο. Είμαστε αρκετά παιδιά από τον απόδημο Ελληνισμό της Γερμανίας και πιστεύω ότι θα ήταν σωστό να μιλήσει κάποιος από μας, διότι τα προβλήματα που μας απασχολούν εκεί δεν σχετίζονται άμεσα με τα θέματα της Επιτροπής αυτής. Έχουμε άλλα προβλήματα, που θα θέλαμε να τα αναπτύξουμε, γι' αυτό και ζητούμε –κατ' εξαίρεση– στην Ολομέλεια να είναι κάποιο παιδί και από εμάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Αχτύπη.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΧΤΥΠΗ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να πω

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

στους συναδέλφους ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει άγχος. Είμαστε μια ομάδα και για πολλούς από μας η Επιτροπή αυτή δεν είναι η πρώτη μας επιλογή, αλλά δεν μας πειράζει. Θα εργαστούμε και νομίζω ότι το αποτέλεσμα της ομάδας μας θα είναι πολύ καλό. Η ικανότητά μας φαίνεται από το γεγονός ότι είμαστε εδώ. Δεν χρειάζεται να είμαστε αγχωμένοι ούτε προβληματισμένοι για κάτι τέτοιο.

Όσον αφορά τον Εισηγητή, θα ήθελα να πω, ότι θα μπορούσε στα 8 λεπτά να αναπτύξει και ένα άλλο θέμα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι απόψεις σας στο τέλος θα διαμορφωθούν σε μία σύνθεση κειμένου. Όμως πρέπει να σας πω ότι δεν υπάρχει περιορισμός, μπορείτε να αναπτύξετε τις απόψεις σας στο θέμα που σας ενδιαφέρει. Ο Εισηγητής καλό θα ήταν να αναδείξει το αντικείμενο, χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Νομός Κυβίλης): Θα ήθελα να αναφερθώ στους ομιλητές της σημερινής συνεδρίασης. Θα μιλήσουμε μόνο μια φορά; Γιατί από τα περσινά πρακτικά φαίνεται ότι ο λόγος ξαναδόθηκε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σύμφωνα με τον Κανονισμό –και όταν εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών– όσοι θέλουν μπορούν να πάρουν το λόγο για δευτερολογία με χρόνο ομιλίας δύο λεπτά.

Παρακαλώ την Εισηγήτρια ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΛΑΖΙΟΥ, από τη Β' Περιφέρεια Πειραιά, να έρθει στο βήμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΛΑΖΙΟΥ (Β' Πειραιά):

Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν να σας συστηθούμε, ποιοι βρισκόμαστε σήμερα εδώ, τι εκπροσωπούμε και τι σκεφτόμαστε. Είμαστε Έλληνες μαθητές, που αγωνιούν για το μέλλον. Πιστεύουμε, ότι μπορεί να υπάρξει για τη χώρα, εκτός από το δρόμο της αιώνιας λιτότητας, ένας άλλος δρόμος, ο δρόμος της ανάπτυξης και της προόδου.

Είμαστε νέοι με όνειρα, με όραμα και δίψα για ζωή.

Επιζητούμε τη συμμετοχή μας στα κοινά, αλλά απαιτούμε:

Ειλικρινή διάλογο, ισότιμη συμμετοχή, ανανέωση των θεσμών και ζωντανή επαφή τους με την κοινωνία. Απαιτούμε να παίζουμε σ'ένα κοινωνικό παιχνίδι χωρίς τα χαρτιά να είναι στημένα.Θέλουμε μοχλοί ανάπτυξης μας οικονομικά ισχυρής και κοινωνικά δίκαιης Ελλάδας να είναι: Η γεωργία - κτηνοτροφία, ο τουρισμός, η ενέργεια, η τεχνολογία, οι ακριτικές και προβληματικές περιοχές, το περιβάλλον και η ναυτιλία. Το θέμα που θα αναπτύξω σήμερα είναι γύρω από τη ναυτιλία. Επιφυλάσσομαι στη δευτερολογία μου να αναφερθώ στα υπόλοιπα θέματα της ενότητας που ενδιαφέρει την Επιτροπή μας.

Η ελληνική ναυτιλία είναι ένας τομέας που δόξασε τη γαλανόλευκη και την έκανε γνωστή στα πέλαγα της οικουμένης.

Η ελληνική ναυτική οικογένεια, στυλοβάτης της εθνικής μας οικονομίας, σήμερα παραπαίει. Τα αίτια είναι πολλά, εσωγενείς και εξωγενείς παράγοντες. Εξωγενείς, όπως οι παγκόσμιες αλλαγές, ανάπτυξη των αερομεταφορών, των

οδικών μεταφορών, κατασκευή πετρελαιοαγωγών, νέες τεχνολογίες κ.λπ. Στους εσωγενείς παράγοντες θα αναφέρω το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, στρατοκρατούμενο, ανίκανο να εφαρμόσει την οποιαδήποτε ναυτιλιακή πολιτική. Μέθοδοι της περασμένης 20ετίας δεν μπορούν να οδηγήσουν στον 21ο αιώνα.

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας πρέπει να γίνει παραγωγικό Υπουργείο, να απελευθερώσει τις δυνάμεις του Λιμενικού Σώματος, που σήμερα υπολειπονται, στα φυσικά τους καθήκοντα, δηλαδή στην αστυνόμευση των ακτών της Ευρώπης, που είναι οι ελληνικές ακτές. Αυτές, που έχουν γίνει λεωφόροι εμπορίας ναρκωτικών και δουλεμπορίου.

Η ναυτική εκπαίδευση ανήκει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ξεκομμένη όμως από το υπόλοιπο εκπαιδευτικό σύστημα. Αναρωτιέμαι πώς είναι δυνατόν, στο κατώφλι του 2000, καθηγητές με μόνο τίτλο το απολυτήριο λυκείου να διδάσκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και καθηγητές σχολών να είναι όχι εκπαιδευτικοί, αλλά λιμενικοί.

Άραγε αυτοί οι συνδυασμοί τι αποτελέσματα μπορούν να δώσουν; Υποβαθμισμένους «ανειδίκευτους ειδικούς».

Η Υπηρεσία Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος είναι ένας τομέας εγκαταλελειμμένος, χωρίς προσωπικό και μέσα.

Όταν υπάρχει ρύπανση, δανείζονται πλωτά μέσα από τη ΔΕΗ ή και από ιδιωτικές εταιρείες για την απορρόπηση.

Το 1997 ισχύουν οι κώδικες δημοσίου και ιδιωτικού ναυτικού δικαίου. Όταν ένας ναυτικός υποπέσει σε παράπτωμα, του αφαιρείται αμέσως το ναυτικό φυλλάδιο, χωρίς δίκη. Και μετά από 2-3 χρόνια μπορεί να γίνει η δίκη και να αθωωθεί, όμως εν τω μεταξύ θα έχει πέσει στην ανεργία, στον εξευτελισμό. Θα έχει γευτεί το ρατσισμό σε όλο του το μεγαλείο.

Οι ναυτικοί μας ακολουθούν έναν κλάδο δύσκολο, που βρίσκεται σε φθίνουσα πορεία. Στη 10ετία του '70 ήταν 137.000 και σήμερα είναι μόλις 20.000. Ζητούν το αυτονόητο, να εφαρμοστεί επιτέλους η ελληνική νομοθεσία για τις συνθήσεις του πληρώματος των πλοίων. Αλήθεια, γιατί εδώ η πολιτεία παρανομεί και τι παραδείγματα δίνει;

Το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) έχει βουλιάξει στα χρέη, τα τοκοχρεολύσιά του κοντεύουν να πνίξουν ολόκληρο τον Πειραιά. Αλήθεια, ποιος φταίει που σήμερα τα τεράστια σε συνάλλαγμα αποθέματα κάποιιοι τα έκαναν κομμάτια σε βάρος των απομάχων της θάλασσας; Ποιος έκανε κοινωνική πολιτική σε βάρος των ναυτικών, αφού σήμερα το Ν.Α.Τ. χορηγεί τις μισές συντάξεις του σε μη ναυτικούς, σε ανθρώπους που δεν έχουν πληρώσει ποτέ τους τίποτα;

Ποιος φταίει που η μεγάλη ακίνητη περιουσία του Ν.Α.Τ. δεν αξιοποιείται και δεν αποδίδει οικονομικά οφέλη; Ποιος φταίει που η εισφοροδιαφυγή του είναι τεράστια, πλησιάζοντας τα δις ετησίως;

Ο Οίκος Ναύτου, κοιτίδα παραοικονομίας για 140.000 ασφαλισμένους, δαπανά 30 δις ετησίως, χωρίς οι ασφαλισμέ-

νοι αυτοί να έχουν σωστή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Είναι το μοναδικό ν.π.δ.δ. που δεν έχει οργανισμό. Είναι ένα ξέφραγο αμπέλι και όλοι έχουν διαπιστώσει το μέγεθος της νομιμοφανούς παραοικονομίας που μαστίζει τον Οίκο Ναύτου, χωρίς όμως να έχει ληφθεί κάποιο μέτρο.

Απαιτείται μηχανοργάνωση, αλλαγή του συστήματος παροχής ιατρικής περίθαλψης, προληπτικός έλεγχος. Απαιτείται τόλμη και ίσως πολιτικό κόστος. Χωρίς να σπάσει αυτό, αλλαγή δεν γίνεται.

Το Ναυτικό Νοσοκομείο, το καλύτερο νοσοκομείο των Βαλκανίων, το 1975 έκλεισε για να γίνει δήθεν επέκτασή του. Σήμερα 175 στρέμματα στα Μελίσσια και 11.500 τετραγωνικά μέτρα οικημάτων, αφού λεηλατήθηκαν, απομένουν φαντάσματα του εαυτού τους, εστία επικίνδυνη για την περιοχή. Αλήθεια, η χώρα μας δεν έχει έλλειψη κλινικών; Γιατί επιτέλους το νοσοκομείο δεν αξιοποιείται;

Οι Έλληνες είναι καλοί ναυτικοί και οι εφοπλιστές μας καλοί Έλληνες, όμως και οι δύο θέλουν κίνητρα. Θέλουν την πολιτεία συμπαραστάτη τους και όχι θεατή στις εξελίξεις. Ο Πειραιάς μπορεί να γίνει το ναυτιλιακό κέντρο της Ευρώπης, θέλει όμως υποδομή, θέλει να αφογκραστεί η πολιτεία τα προβλήματά του. Η Ακτή Μιαούλη ερημώνει, τα ναυτιλιακά γραφεία φεύγουν από τον Πειραιά. Η ερημωση όμως της ακτής Μιαούλη σημαίνει την υποστολή της ελληνικής σημαίας από τους ωκεανούς. Οι Βουλευτές Α' και Β' περιφέρειας Πειραιά έχουν κάνει σχετικές προτάσεις. Τους ικετεύουν να επανέλθουν. Δε μπορεί, ο Πειραιώτης Πρωθυπουργός θα ακούσει!

Η κρίση της ναυτιλίας χτυπάει και την πόλη μου, τη μεγαλύτερη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη της χώρας, το Πέραμα. Χωρίς ναυτιλία ελληνική, χωρίς επισκευές στο Πέραμα, μας καταδικάζετε στη φτώχεια και στην ανέχεια. Πάρτε μέτρα, η ζώνη είναι ανταγωνιστική, υποδομή χρειάζεται. Οι Έλληνες εφοπλιστές καμαρώνουν για την καταγωγή τους, μα λειτουργούν αντίθετα, με γνώμονα μόνο το συμφέρον. Προσπαθήστε να δώσετε ζωή στην πόλη μου, δείξτε στην οικουμένη ότι αξίζει να είναι Έλληνες οι Έλληνες πολιτικοί. Σκύψτε στα προβλήματα της ναυτιλίας και του Πειραιά και δώστε λύσεις.

Πολιτεία, εφοπλιστές, ναυτεργάτες, καθήστε στο ίδιο τραπέζι, σε έναν ειλικρινή διάλογο και θα προκύψουν λύσεις. Μόνο η Ελλάδα ξέρει να γεννά Μιαούληδες, Κανάρηδες, Μπουμπουλίνες. Δεν έχετε το δικαίωμα, κανένας δεν μπορεί να της στερήσει τέτοιους τοκετούς.

Θα αναφέρω επιγραμματικά ορισμένες προτάσεις, που έχω κάνει, σχετικά με τη ναυτιλία.

1. Αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας από στρατιωτικό Υπουργείο σε παραγωγικό και οικονομικό. Αξιοποίηση του λιμενικού Σώματος στην αστυνόμευση των 15.000 χιλιομέτρων ακτών μας, που είναι δίοδοι ναρκωτικών και δουλεμπορίου.

2. Ναυτική εκπαίδευση σύγχρονη, με καθηγητές πανεπι-

στημιακής εκπαίδευσης και όχι δευτεροβάθμιας. Διοικητές σχολών εκπαιδευτικούς και όχι λιμενικούς.

3. Υπηρεσία Θαλάσσιου περιβάλλοντος, σωστή στελέχωση, εξοπλισμό, κατάλληλη εκπαίδευση και μετεκπαίδευση προσωπικού.

4. Επιθεώρηση εμπορικών πλοίων, σωστή στελέχωση με επιστημονικό δυναμικό, λειτουργία υπό την αιγίδα ειδικών επιστημόνων και όχι λιμενικών.

5. Αλλαγή στους κώδικες ιδιωτικού και δημοσίου ναυτικού δικαίου, εναρμονισμό τους με τους σύγχρονους άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

6. Εφαρμογή της νομοθεσίας για τη σύνθεση των πληρωμάτων των πλοίων και όχι καταστρατήγησή τους με την ευλογία της πολιτείας.

7. Δημιουργία ναυτιλιακού κέντρου στον Πειραιά με την κατάλληλη υποδομή. Κτιριακές εγκαταστάσεις, οδικές παρεμβάσεις, δημιουργία ναυτιλιακής τράπεζας και ναυτιλιακού χρηματιστηρίου στον Πειραιά.

8. Διαγραφή των χρεών του Ν.Α.Τ. Τριμερή χρηματοδότηση, αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του, πάταξη της τεράστιας εισφοροδιαφυγής.

9. Οίκος Ναύτου: Πάταξη της παραοικονομίας με μηχανοργάνωση, αλλαγή συστήματος ιατρικής περίθαλψης, προληπτικό έλεγχο στις δαπάνες και επιβολή αυστηρών κυρώσεων στους παρανομούντες.

10. Επαναλειτουργία του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Εμπορικού Ναυτικού (Ν.Ι.Ε.Ν.), αξιοποίηση για το δημόσιο συμφέρον αυτής της τεράστιας περιουσίας, που καταληληλατήθηκε τόσα χρόνια τώρα.

11. Αναβάθμιση του ρόλου του Ναυτικού Επιμελητηρίου.

12. Λήψη μέτρων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης με δημιουργία σύγχρονων πλωτών δεξαμενών. Δανειοδότηση για προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού, που θα συμπίψει το κόστος ναυπήγησης και επισκευής.

13. Τριμερή ειλικρινή διάλογο πολιτείας, εφοπλιστών, ναυτεργατών από μηδενική βάση που θα βοηθήσει στην εξεύρεση κοινών αποδεκτών λύσεων.

14. Κίνητρα, κυρίως ηθικά, στους εφοπλιστές για τη μη αποβολή της ελληνικής σημαίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την Εισηγήτρια και θα συνεχίσουμε τώρα με τον κατάλογο των ομιλητών.

Πριν δώσω το λόγο στον επόμενο ομιλητή, θα ήθελα να σας πω ότι τη συνεδρίαση παρακολουθεί ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κρητικός, Βουλευτής της Β' Εκλογικής Περιφέρειας Πειραιά.

Το λόγο έχει ο κ. Επαμεινώνδας Στυλόπουλος.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΣΤΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να μιλήσω γενικά για την έλλειψη τεχνολογίας στον ελληνικό χώρο. Γενικά η Ελλάδα είναι μία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

χώρα που προσπαθεί για το καλύτερο, αλλά μόνο προσπαθεί. Κάνει προγράμματα, τα οποία φαντάζουν ονειρικά, αλλά δεν προχωράει στη λεωφόρο της πληροφορίας, όπως η υπόλοιπη Ευρώπη. Παλιά ο άνθρωπος σκάλιζε σε πέτρες, σήμερα γράφει σε χαρτί, αύριο θα διαβάζει στην οθόνη. Στις μέρες μας, για να γεμίσουμε το βιβλίο της Ιστορίας, αφήνουμε κάποια σημάδια σε ένα φύλλο χαρτί, χρησιμοποιώντας μελάνι. Σε λίγο θα διαβάζουμε κείμενα, που θα μας ταξιδεύουν με τα ψηφία του δυαδικού συστήματος σε άλλους τόπους και καταστάσεις, μέσα από την οθόνη ενός υπολογιστή. Πλέον δεν θα μιλάμε για βιβλία, αλλά για CD ROM της Ιστορίας. Η Ελλάδα είναι μία χώρα, η οποία χωλαίνει σε πολλούς τομείς, όσον αφορά την τεχνολογία. Πρώτα απ' όλα οι τηλεπικοινωνίες. Καίτοι ζητούνται μεγάλες ταχύτητες, προκειμένου το INTERNET να το ζήσουμε εμείς οι νέοι, σ' αυτές τις απαιτήσεις δεν ανταποκρίνονται όπως θα θέλαμε. Παράλληλα τα ποντισμένα καλώδια στο Αιγαίο κόβονται κάθε τόσο. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση που πήραμε σε σχετική επισήμανση, από κάποιον ιθύνοντα του ΟΤΕ, σε κάποια συνεδρίαση, που μας είπε «τι να το κάνουμε το INTERNET, όταν δεν λειτουργεί καλά ακόμα και η κοινή τηλεφωνία;» Γι' αυτές τις τηλεπικοινωνίες, εγώ πιστεύω ότι καλό θα ήταν να προωθηθεί η εγκατάσταση οπτικών ινών, προκειμένου να αυξηθούν οι ταχύτητες και να φθάσουν τα 3 και 4 Gigabyte ανά δευτερόλεπτο και παράλληλα να χρησιμοποιηθεί όσο γίνεται ο χαλκός που υπάρχει, προκειμένου να αυξηθούν πάλι οι ταχύτητες.

Σχετικά με τον τομέα των μεταφορών, θα ήθελα να σας επιστήσω την προσοχή. Τα προγράμματα της τηλεματικής, που θα μας διευκόλυναν τη ζωή, μένουν πραγματικά πίσω. Είχε προγραμματιστεί το πρόγραμμα να είναι σε εφαρμογή από τον Ιούνιο και όμως δεν είδαμε τίποτα. Επίσης θα ήταν πολύ πιο εύκολο να κλείνονται εισιτήρια μέσα από το INTERNET, αλλά η έλλειψη τεχνολογίας δεν μας επιτρέπει κάτι τέτοιο.

Όσον αφορά την άμυνα, τα όπλα που χρησιμοποιούνται είναι παλιάς τεχνολογίας και η Ελλάδα περιορίζεται μόνο στην κατασκευή κάποιων ανταλλακτικών. Τίποτα παραπάνω.

Η πολιτική ζωή θα μπορούσε κάλλιστα να μεταφερθεί στο χώρο του INTER-NET. Να γίνονται εκλογές μέσα από αυτό, δημοσκοπήσεις μέσα από αυτό, να προβάλλονται από εκεί τα κόμματα. Οι προσπάθειες που γίνονται δεν είναι αρκετές.

Στην ιατρική: Είναι γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι έχουν πεθάνει σε νησιά, επειδή δεν τους παρεσχέθησαν κάποιες βοήθειες. Κάτι θα μπορούσε να γίνει και για τις περιοχές αυτές. Το γεγονός αυτό αποτελεί δυσφήμιση για την Ελλάδα και είναι αρνητικό στοιχείο για τον τουρισμό. Όσον αφορά τον τουρισμό, καλό θα ήταν να προβληθεί η Ελλάδα με κάθε τρόπο, όπως INTER-NET, CD ROMS, βιβλία, προκειμένου να προσελκύσουμε περισσότερο κόσμο στη χώρα μας.

Η Ελλάδα, όπως μπορείτε να καταλάβετε, έχει μείνει

αρκετά πίσω, πολλά πρέπει να γίνουν, τα σύνορα με τη στενή έννοια του όρου σιγά-σιγά πέφτουν, υποχωρούν και σε έναν κόσμο, όπου όλοι πλέον θα είμαστε ενωμένοι οικονομικά και τεχνολογικά, δεν πιστεύω ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να μείνει πίσω.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η δεσποινίς Γιαλούρη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΓΙΑΛΟΥΡΗ (Νομός Ηρακλείου): Κύριε Πρόεδρε, επιφυλάσσομαι να τοποθετηθώ στην αυριανή συνεδρίαση, γιατί δεν έχω προετοιμασθεί για σήμερα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να σας γνωρίσω μία λεπτομέρεια. Εάν εξαντλήσουμε σήμερα τον κατάλογο των ομιλητών, δεν θα έχουμε συνεδρίαση την Δευτέρα. Εάν δεν εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών, τότε θα συνεχιστεί η διαδικασία για την επόμενη συνεδρίαση.

Η δεσποινίς Κοματάνου έχει το λόγο.

ΕΜΟΡΦΙΑ ΚΟΜΑΤΑΝΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, είχα δηλώσει στον κατάλογο των επιτροπών τη συγκεκριμένη Επιτροπή τελευταία. Ενημερωθήκαμε χθες ότι ανήκουμε στη συγκεκριμένη Επιτροπή και δεν υπήρχε χρόνος για να γίνει κάποια προετοιμασία. Μπορούμε να δηλώσουμε συμμετοχή στο τέλος της Επιτροπής και να πάρουμε το λόγο στην αυριανή συνεδρίαση;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εάν θα υπάρξει διαδικασία, μπορεί να γίνει. Αν, όμως..

ΕΜΟΡΦΙΑ ΚΟΜΑΤΑΝΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Ναι, αλλά έτσι δημιουργείται αδικία, αυτή είναι η άποψή μου..

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχετε δικαίωμα να το λέτε αυτό. Εδώ, όμως, εφαρμόζουμε τον Κανονισμό της Βουλής, ο οποίος δε μπορεί να δώσει λύση, ξέρετε, σε όλα τα προβλήματα. Μπορεί σε κάποιο σημείο ο Κανονισμός να είναι και άδικος. Εγώ εφαρμόζω τον Κανονισμό και ο Κανονισμός λέει ότι, εάν σε μία συνεδρίαση, όπως η σημερινή, εξαντληθεί ο κατάλογος εκείνων που θέλουν να τοποθετηθούν, η συνεδρίαση τελειώνει. Δηλαδή, η βούληση του να επαναληφθεί μία συνεδρίαση δεν προβλέπεται στον Κανονισμό και δεν δημιουργεί την υποχρέωση του να συνεδριάσουμε, γιατί τότε θέλουν κάποιοι Βουλευτές να μιλήσουν. Εάν γίνει συνεδρίαση, θα σας δώσω το λόγο.

ΕΜΟΡΦΙΑ ΚΟΜΑΤΑΝΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Τότε, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να μας δώσετε τη δυνατότητα να πούμε τα προβλήματα μας, σχετικά με τον τρόπο που μιλάμε, ώστε να διορθωθούν τα προβλήματα αυτά για την επόμενη «Βουλή των Εφήβων».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Μιλάμε αρκετή ώρα επί της διαδικασίας. Αυτά που είπατε καταγράφηκαν.

Θέλω να κάνω μία παρατήρηση ακόμη. Καταλαβαίνω απολύτως ότι αυτή η Επιτροπή δεν έχει πολύ ελκυστικά θέματα για εσάς, έχει ίσως ως ένα βαθμό. Θα είχε ενδιαφέ-

ρον η Επιτροπή π.χ. των Μορφωτικών Υποθέσεων. Πρέπει να σας πω, ότι για τους Βουλευτές, αντιθέτως, η Επιτροπή αυτή έχει πολύ ελκυστικά θέματα, επειδή περιλαμβάνει όλους τους τομείς παραγωγής, βιομηχανίας, ενέργειας, τεχνολογίας, ναυτιλίας και εμπορίου. Κάνω μία εξήγηση, για να μην έχετε την αίσθηση ότι σας «παραπέταξαν». Δεν μπορούσαν να είναι όλοι οι έφηβοι στην Επιτροπή των Μορφωτικών Υποθέσεων.

ΕΜΟΡΦΙΑ ΚΟΜΑΤΑΝΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Απλώς, ζητούμε να μας δοθεί κάποιος χρόνος προετοιμασίας ή να είχαμε ενημερωθεί από πριν σε ποια Επιτροπή τοποθετηθήκαμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η δεσποινίς Καούρα έχει το λόγο.

ΙΟΥΛΙΑ ΚΑΟΥΡΑ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αυτός ο Κανονισμός, όπως προαναφέρατε, είναι δικός σας, όχι δικός μας. Η «Βουλή των Εφήβων» είναι των εφήβων και μόνο των εφήβων και εμείς πρέπει να έχουμε το δικαίωμα να τη διαμορφώνουμε και να την αλλάζουμε.

Είναι ακόμη αρχή, αλλά πρέπει με κάποιο τρόπο να μας ακούσετε, να πούμε τις απόψεις μας για τη «Βουλή των Εφήβων», δηλαδή, να συνεδριάσουμε σε ολομέλεια για τον κανονισμό και τον τρόπο λειτουργίας της «Βουλής των Εφήβων». Για να είναι αποτελεσματικός ο διάλογος, πρέπει να είναι οπωσδήποτε διάλογος, γιατί εμείς κάνουμε ένα είδος μονολόγου τώρα και στα πράγματα που αναφέρουμε εσείς δεν απαντάτε.

Επίσης, θέλω να ρωτήσω το εξής: Αφού κάποιος συνάδελφος έχει μιλήσει στην Επιτροπή, θα μπορεί, κατά τη διάρκεια της ομιλίας των άλλων συναδέλφων, να πάρει το λόγο για κάποια ένσταση ή να προσθέσει κάτι;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα το σημειώσετε και θα μιλήσετε στη σειρά σας. Δεν μπορείτε να ζητήσετε εκτάκτως το λόγο. Π.χ. με βάση την τοποθέτηση κάποιου συναδέλφου σας θα αρχίσει ένας διάλογος, ο οποίος θα μπλοκάρει την όλη συζήτηση μόνο σε εκείνο το θέμα.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, όλα αυτά που είπατε έχουν καταγραφεί στα πρακτικά. Το θέμα είναι πώς μπορούμε, με κάποια οικονομία χρόνου, να εντάξουμε την σκέψη, τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις 300 ανθρώπων σε ένα οργανωμένο λογικό σύνολο, που να είναι λειτουργικό.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας): Η ψηφοφορία πώς θα γίνει; Θα ακούσουμε τους ομιλητές, αλλά πώς θα θυμόμαστε ποιοι μίλησαν; Θα μας το εξηγήσετε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η διαδικασία θα γίνει ως εξής: Στο τέλος της διαδικασίας, θα δηλώσετε ποιοι επιθυμείτε να είστε ομιλητές στην Ολομέλεια. Αυτοί που θα δηλώσουν θα σηκωθούν όρθιοι, για να έχετε και μεταξύ σας μία οπτική αποτύπωση, ποιοι είναι οι υποψήφιοι. Στη διάρκεια της συζήτησης, επίσης μπορείτε να σημειώνετε ποια ομιλία κατά τη γνώμη σας σας εκφράζει και στο τέλος θα ψηφίσετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας): Ήθελα να ρωτήσω και κάτι άλλο, σχετικά με τον εισηγητή. Δεν κατάλαβα χθες, αυτά που μας είπε ο κ. Κακλαμάνης, σχετικά με τον τρόπο επιλογής του εισηγητή, ότι εκτός από τη βαθμολογία υπάρχει και μια σειρά προτίμησης. Δηλαδή, ο εισηγητής, που ορίστηκε εδώ, έπρεπε να έχει γράψει γι' αυτό το θέμα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δεν το γνωρίζω καλά το θέμα, αλλά κατ' αρχάς όχι. Ξέρω ότι ο εισηγητής ορίστηκε κατά την προδιαδικασία. Τον εισηγητή τον όρισε η Επιτροπή που λειτουργεί υπό τον κ. Σαμαράκη, με βάση τα κείμενα που κατατέθηκαν και δεν γνωρίζω τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΓΑΛΑΖΙΟΥ (Β' Πειραιά): Εφ' όσον έχουμε την ευκαιρία να έχουμε μία δεύτερη συνεδρίαση, νομίζω ότι πρέπει να καθυστερήσουμε λίγο τη διαδικασία, γιατί θα είναι άδικο ορισμένα παιδιά να μη μιλήσουν, αφού δεν είναι προετοιμασμένα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Είναι προγραμματισμένη η δεύτερη συνεδρίαση. Αν τελειώσουμε, βέβαια, με τις τοποθετήσεις σας, δεν θα γίνει αύριο συνεδρίαση. Αλλά αυτό το ενδεχόμενο δεν το βλέπω.

Η κυρία Σπανοπούλου έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Νομίζω ότι ο διάλογος αυτός που γίνεται είναι αρκετά δημιουργικός και θα πρέπει να συνεχιστεί και να προταθούν και άλλες απόψεις. Προτείνω, αν ολοκληρωθεί σήμερα η συνεδρίαση με τις τοποθετήσεις, να συνεχίσουμε και αύριο και να ακουσθούν περισσότερες απόψεις.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΝΤΙΣΚΟΥ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να προτείνω τα 13 παιδιά, που είχαν προτείνει αυτή την Επιτροπή και έχουν ασχοληθεί με τα θέματά της, να μιλήσουν σήμερα, αφού γνωρίζουν καλά το θέμα και μετά να μιλήσουμε όλοι εμείς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΛΙΑΚΟΥ (Γερμανία): Πιστεύω ότι η «Βουλή των Εφήβων» είναι μια μικρογραφία της Βουλής των Ελλήνων. Ένας σκοπός της είναι, να μάθουμε εδώ να εργαζόμαστε και να λειτουργούμε, όπως πολλοί από εμάς θα αναγκαστούμε να λειτουργήσουμε ορισμένα χρόνια αργότερα και να πάρουμε μια γεύση, για το πώς εργάζεται η πραγματική Βουλή των Ελλήνων. Πιστεύω, ότι πρέπει η διαδικασία σε αυτά τα μεγάλα όργανα, όπως είναι η Βουλή, να είναι πιο τυπική και να το συνηθίσουμε εμείς οι έφηβοι, που γενικά δείχνουμε μια απέχθεια για την τυπικότητα όλων των λειτουργιών και των θεσμών που έχουν καθιερώσει οι μεγάλοι, γιατί έτσι λειτουργεί ένα κράτος.

Ένα δεύτερο θέμα, που έχω να πω, είναι ότι όλοι εδώ παραπονιούνται ότι δεν είναι προετοιμασμένοι για το θέμα. Και εγώ ως έκτη επιλογή το είχα και δεν είμαι προετοιμασμένη, αλλά δεν πιστεύω ότι ήλθαμε εδώ για να δείξουμε όλοι τη ρητορική μας ικανότητα και ποιος θα πάρει την πρωτιά. Εδώ ήλθαμε για να πούμε τις απόψεις μας μέσα από ένα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

πλάισιο ωριμότητας και κρίσης και νομίζω ότι μπορούμε να τις εκφράσουμε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εδώ ό,τι λέγεται καταγράφεται και τα πορίσματα που θα βγουν θα αξιολογηθούν. Μην πιστεύετε ότι αυτό που κάνουμε τώρα δεν είναι διάλογος και είναι μικροί μονόλογοι. Είναι διάλογος, με τη διαφορά ότι δεν διαλεγόμαστε δύο πρόσωπα, διαλέγεται ο καθένας σας με όλο το σύστημα. Με τη σκέψη αυτή, εγώ σας συμβουλεύω, να κάνετε τοποθετήσεις. Να πείτε, π.χ., «εγώ πιστεύω ότι είναι λάθος ο Κανονισμός λειτουργίας της Βουλής και πρέπει να αναζητήσουμε γι' αυτήν τη «Βουλή των Εφήβων» διαφορετικό Κανονισμό».

Ο κ. Σαμπάνης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΜΠΙΑΝΗΣ (Α' Αθήνας): Μια παρατήρηση θέλω να κάνω. Η τυπικότητα ανήκει στους πολιτικούς και οι πολιτικοί οδήγησαν στο τέλμα. Σε μας ανήκει η δημιουργία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βλέπετε ότι αποφεύγω να απαντήσω, γιατί δεν θέλω ακριβώς να κάνω διάλογο. Ό,τι πει όμως ο καθένας είναι σεβαστό.

Η κυρία Σπανοπούλου έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Πειραιά): Θα αναφερθώ στη ναυτιλία. Το βιβλίο που μας δώσατε λέγει στην αρχή ότι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας πρέπει να απαγορεύει τις ξένες σημαίες στα ελληνικά πλοία. Νομίζω, ότι αυτό δεν ευσταθεί, γιατί οι εφοπλιστές δεν είναι υποχρεωμένοι να έχουν ελληνική σημαία. Εμείς δεν μπορούμε να τους αναγκάσουμε και εξάλλου, αν απομακρυνθούν αυτοί, αυτό θα είναι μοιραίο για την οικονομία της Ελλάδας.

Σχετικά με τη δρομολόγηση επιβατηγών πλοίων στις ελληνικές θάλασσες από τους άλλους εταίρους της Κοινότητας, πιστεύω ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να λάβει μέτρα, ώστε να διατηρήσουν ορισμένα προνόμια οι Έλληνες εφοπλιστές, οι οποίοι θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση των πλοίων, με στόχο την προτίμησή τους από τους επιβάτες και το όφελος της ελληνικής οικονομίας.

Το κράτος θα πρέπει να βοηθήσει το κεφάλαιο, ώστε να υπάρχει δυνατότητα επενδύσεων, μείωση της ανεργίας και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Στο κείμενο, που διανεμήθηκε, αναφέρεται ότι για την καλύτερη απόδοση των ναυτικών πρέπει να δοθούν σε αυτούς μετοχές από τους πλοιοκτήτες. Πιστεύω ότι δεν μπορούμε να εξαναγκάσουμε τους πλοιοκτήτες να συνεταιρισθούν με τους εργάτες. Ίσως, θα πρέπει να δοθούν υψηλότεροι μισθοί και όχι να γίνει συνεταιρισμός.

Θα ήθελα να τονίσω ότι το πρόβλημα των απορριμμάτων της Αττικής θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί ως εθνικό θέμα, διότι βλάπτει σοβαρά τη δημόσια υγεία και είναι αρνητικό για τον τουρισμό της χώρας.

Ως προς το πρώτο θέμα, νομίζω ότι πρέπει να γίνει εκσυγ-

χρονισμός των ελληνικών ναυπηγείων και να δοθούν υψηλότερα μεροκάματα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Χριστίνα Αχτύπη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΧΤΥΠΗ (Νομός Αχαΐας): Θα αναφερθώ σε θέματα τεχνολογίας και, ειδικότερα, στην κλωνοποίηση.

Στις μέρες μας τα επιτεύγματα της ιατρικής είναι εκπληκτικά και ένα από αυτά, η κλωνοποίηση, θα αλλάξει πλήρως το σκηνικό της ζωής στον πλανήτη μας, μιας και χωρίς να μεσολαβεί πια η ζωτική λειτουργία της ένωσης του σπερματοζωαρίου με το ωάριο και χωρίς να προηγείται η ιερότατη συγκίνηση, αλλά, απλά και μηχανικά, θα δημιουργείται η ζωή στα εργαστήρια. Η επιστημονική δυνατότητα για την κλωνοποίηση φυτών και ζώων δεν συναντά, πλέον, κανένα εμπόδιο. Όπως υποστηρίζουν οι ειδικοί, τα ζώα, που απειλούνται με εξαφάνιση, θα είναι δυνατόν να κλωνοποιούνται, ώστε να μη εκλείψει το είδος. Άλλα ζώα χαμηλής παραγωγικότητας μετατρέπονται σε παραγωγικά, ενώ άλλα, φορείς ανθρωπίνων ασθενειών, θα κλωνοποιούνται, ώστε να χρησιμοποιούνται στα πειραματικά στάδια της ιατρικής. Έπειτα, αλλάζοντας τις πρωτεΐνες στην επιφάνεια των οργάνων, θα έχουμε στη διάθεσή μας όργανα, κατάλληλα για μεταμοσχεύσεις. Βεβαίως τα πρόβατα θα μπορούν να μεταλλαχθούν γενετικά, ώστε το γάλα τους να περιέχει πολύτιμα για τον οργανισμό ένζυμα και ουσίες με θεραπευτικές ιδιότητες.

Βέβαια, στο επίτευγμα αυτό υπάρχουν πολλά αρνητικά στοιχεία. Αρχικά ελλοχεύει ο κίνδυνος του αφανισμού του ίδιου είδους, που κλωνοποιείται, αφού πανομοιότυπα άτομα θα έχουν πανομοιότυπους τρόπους άμυνας και αδυναμία άμυνας. Είναι, επίσης, φανερό ότι η ανακάλυψη θα συνεχίσει την εκμετάλλευση των ζώων στο μέγιστο βαθμό. Ακόμη, τραγική είναι η εφαρμογή της ανακάλυψης, κατά την οποία χρησιμοποιούνται κλώνοι για τη δημιουργία ανταλλακτικών ιστών οργάνων και κυττάρων για ζώντες οργανισμούς.

Ως προς τον άνθρωπο, τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα και η κλωνοποίηση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «γενετική Χιροσίμα». Το επίτευγμα αυτό μπορεί να επιφέρει κρίση ταυτότητας του ανθρώπου, ως βιολογικού και κοινωνικού όντος. Επίσης, θα υπάρξει πρόβλημα σε κύτταρα απάτορα και αμήτορα, τα οποία θα προσπαθήσουν να διεκδικήσουν την επιβίωσή τους, με τα δικά τους ασυνήθιστα ένστικτα. Έπειτα, θα επέλθει αναστάτωση στο ρυθμό αναπαραγωγής και διατάραξη στην ισορροπία των φύλων. Τις διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων θα χαρακτηρίζει κρίση και ο άνθρωπος θα βλέπει το συνάνθρωπο με καχυποψία και επιφυλακτικότητα. Η ατομικότητα θα αρχίζει να ευτελίζεται, ακυρώνεται η ανθρώπινη ελευθερία, καταρρέουν ακαριαία πολλές παραδοσιακές αξίες και αλλοιώνεται η ποιικιλιομορφία της ζωής. Τέλος, σημαντικό είναι ότι η νέα ανακάλυψη εξασφαλίζει τη δημιουργία ανθρώπων με επιλεγμένα χαρακτηριστικά, πράγμα, που, ίσως, στο μέλλον θα φέρουν ένα

σύγχρονο Χίτλερ και ένα νέο Μέγκελε, που θα προσπαθήσουν να αναπαραγάγουν μια μέθοδο ευγονικής, ναζιστικού τύπου.

Για αυτό προτείνουμε:

Να απαγορευθεί με νόμο η κλωνοποίηση του ανθρώπινου είδους, από διεθνές θεσμικό όργανο, με υψηλά χρηματικά πρόστιμα. Τα χρήματα αυτά θα μπορούν να διατίθενται για την αναβάθμιση της ζωής στην Αφρική, τη θεραπεία ανιάτων ασθενειών, την προστασία του οικοσυστήματος και άλλα.

Να προστατευθούν τα ζώα από την αδυσώπητη εκμετάλλευση, μέσα από νομοθετικό πλαίσιο, που θα προτείνουν οι εταιρείες προστασίας ζώων.

Να καθιερωθούν κανόνες ηθικής δεοντολογίας και να συγκροτηθούν νοσοκομειακές επιτροπές, που θα εγκρίνουν ή θα απορρίπτουν ιατρικές ερευνητικές προσπάθειες.

Να καθιερωθεί συνέδριο κορυφαίων επιστημόνων, ψυχολόγων και κοινωνιολόγων, με σκοπό να διαπιστώνεται κατά πόσο ή όχι οι νέες ανακαλύψεις υπηρετούν τη ζωή του ανθρώπου.

Να περιορισθούν οι πιστώσεις που χορηγούν ιδιωτικές εταιρείες και τα μονοπώλια στα ινστιτούτα γενετικής.

Να αποδεσμευθεί η επιστήμη από την κερδοσκοπία, σκοπός που θα επιτευχθεί, εάν υπάρξει απαγόρευση κατάληψης διευθυντικών θέσεων από επιστήμονες ερευνητές σε εταιρείες, που ασχολούνται με τη γενετική μηχανική.

Θα ήθελα να τονίσω ότι πρέπει να καθιερωθεί ηθική της τρίτης χιλιετίας, βάσει της οποίας θα κατανοήσουμε ότι δεν είμαστε Θεοί, αλλά πεπερασμένα ανθρώπινα όντα και ότι η ζωή υπηρετείται καλύτερα με την αρμονική σχέση όλων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Ελένη Κίτσιου από τη Γερμανία έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΙΤΣΙΟΥ (Γερμανία): Πιστεύω ότι ο πολιτισμός, η γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμα της Ελλάδας πρέπει να προβληθούν στο εξωτερικό. Το καλύτερο μέσο για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι οι απόδημοι Έλληνες, οι οποίοι μπορούν να προβάλλουν στοιχεία, ώστε οι ξένοι να πληροφορηθούν δεόντως για τα καλά της χώρας μας. Οι Έλληνες του εξωτερικού μπορούν μέσα από οργανωμένες συγκεντρώσεις, συζητήσεις και διαπροσωπικές σχέσεις με άτομα άλλων εθνοτήτων να δώσουν το στίγμα του ελληνικού πολιτισμού και να παρακινήσουν πολλούς να επισκεφθούν την Ελλάδα και να γνωρίσουν τις ομορφιές της.

Συχνά ακούω παράπονα από Γερμανούς, που έχουν επισκεφθεί την Ελλάδα, σχετικά με την έλλειψη στοιχειώδους οργάνωσης του τουρισμού και το υπανάπτυκτο δίκτυο συγκοινωνίας. Προσπαθώ να υποστηρίξω όσο γίνεται την πατρίδα μου, όμως, αυτή είναι η πραγματικότητα. Γνωρίζουμε όλοι ότι βρισκόμαστε πολύ πίσω σχετικά με άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να υπάρξει στελέχωση των τουριστικών Υπηρεσιών με ικανό, ειδικευμένο προσωπικό και αναβάθμιση του Ε.Ο.Τ.

Είναι αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών μονάδων, η προβολή των τουριστικών περιοχών μέσω του Internet, η βελτίωση του συγκοινωνικού δικτύου, η αξιοποίηση ανεκμετάλλετων τουριστικά περιοχών, η χορήγηση δανείων για την αναπαλαίωση κτιρίων και η λειτουργία των μουσείων για περισσότερες ώρες. Όταν όλα αυτά επιτευχθούν και φθάσουν σε ικανοποιητικό επίπεδο, οι απόδημοι Έλληνες και, κυρίως, οι Ελληνόπαιδες του εξωτερικού μπορούν να αποτελέσουν ακμάζον και δημιουργικό τμήμα του Ελληνισμού.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Καραγιαννίδης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Νομός Κιλκίς): Θα ήθελα κι εγώ να μιλήσω για τον τουρισμό, αλλά θα ήθελα πρώτα να ρωτήσω, εάν είχαμε πει ότι θα παρευρεθούν και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην αίθουσα αυτή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εδώ, όπως έχουμε πει, ακολουθούμε τον Κανονισμό λειτουργίας της Βουλής, ο οποίος λέει ότι οι συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών, όταν η επεξεργασία του νομοσχεδίου βρίσκεται επί της αρχής του –δηλαδή γίνεται συζήτηση περί της φιλοσοφίας του– είναι δημόσιες. Αυτή είναι μια καινοτομία και ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, που αφορά τη δημοκρατία. Αυτό εφαρμόζουμε και εμείς τώρα. Δεν είναι δυνατόν όμως να συζητήσουμε όλες αυτές τις διαδικαστικές λεπτομέρειες, διότι δεν μας παίρνει ο χρόνος. Κύριε Καραγιαννίδη, συνεχίστε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Νομός Κιλκίς): Θα αναφερθώ στον τουρισμό. Η χώρα μας έχει κάποια σημαντικά πλεονεκτήματα, που καθιστούν δυνατό το κέρδος μέσα από τον τουρισμό. Αυτά είναι τόσο ο πανάρχαιος πολιτισμός και τα μνημεία του, όσο και ο φυσικός πλούτος μας και το κλίμα μας. Παρ' όλα αυτά, στις μέρες μας τουλάχιστον, έχει υποβαθμιστεί η λειτουργία του. Θα προτείνω συγκεκριμένα μέτρα για την αναβάθμισή του.

Κατ' αρχάς, θα έλεγα ότι είναι σημαντική η λειτουργία της τουριστικής αστυνομίας, με σκοπό όχι μόνον την τιμωρία, αλλά και τον έλεγχο. Η τουριστική αστυνομία μπορεί να ονομαστεί και ως ομάδα τουριστικής μέριμνας και πρέπει να επιδιώκει τη συζήτηση με τους κατοίκους των τουριστικών περιοχών για τα προβλήματά τους, αλλά και τη στάση, που πρέπει να έχουν απέναντι στους τουρίστες. Από την άλλη πλευρά, θα ήταν σημαντική η λειτουργία σε χώρες του εξωτερικού γραφείων τουριστικών, που θα επιδοτούνται από το κράτος, έτσι ώστε να προβάλλουν τη χώρα μας. Επίσης, το κτίσιμο σύγχρονων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων με τη χορήγηση ευνοϊκών δανείων από το κράτος είναι ένα σημαντικό μέτρο. Θα έπρεπε όμως να δημιουργηθούν και κάποιοι χώροι ειδικά διαμορφωμένοι από το κράτος, έτσι ώστε να γίνονται και κάποιες εκδηλώσεις, οι οποίες θα μπορούσε να είναι οργανωμένες και από τον Ε.Ο.Τ. Οι εκδηλώσεις αυτές

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

θα μπορούσε να είναι είτε παραστάσεις τραγωδιών είτε κάποιες συναυλίες.

Από την άλλη πλευρά, όλοι οι πολίτες πρέπει να φροντίζουν για την καθαριότητα των ακτών και την προστασία των δασών. Πρέπει να αναπτυχθεί μια περιβαλλοντική συνείδηση. Είναι κρίμα οι ομορφιές της χώρας μας να αμαυρώνονται εξαιτίας κάποιων ανήθικων ανθρώπων, οι οποίοι με βάση το συμφέρον αγνοούν τη χώρα τους. Πολλές από τις παραπάνω ενέργειες, κυρίως υλικές, εξαρτώνται από το κράτος. Πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι η ευγένεια, το ήθος και η υπομονή πρέπει να είναι αυτά που θα μας κατευθύνουν, έτσι ώστε να λύσουμε κάποια προβλήματα της χώρας μας.

Θα ήθελα ακόμη να αναφερθώ και στην τεχνολογία, σε σχέση με την παιδεία. Πιστεύω ότι μπορεί να γίνει αυτό.

Η τεχνολογία αποτελεί κλάδο της ανθρώπινης δραστηριότητας και πρέπει να εφαρμοστεί σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης ζωής, αλλά ταυτόχρονα να ληφθούν και μέτρα για την αποφυγή της αλλοτρίωσης μέσα απ' αυτήν. Θα ήθελα να τονίσω ιδιαίτερα τη σχέση της τεχνολογίας με το σχολείο. Ένα πρώτο μέτρο, που θα ήθελα να προτείνω, είναι η επέκταση σε όλα τα σχολεία του μαθήματος της πληροφορικής. Επίσης, θα ήταν σημαντικό οι αίθουσες διδασκαλίας της πληροφορικής, όπου υπάρχουν κομπιούτερ, να είναι ανοικτές στο διάλειμμα, έτσι ώστε να μπορούν οι μαθητές να εργάζονται ελεύθερα.

Ακόμη, ένα σημαντικό μάθημα είναι το μάθημα της τεχνολογίας, που ήδη διδάσκεται σε μερικά γυμνάσια. Αυτό θα πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα σχολεία και θα πρέπει να τονίζει επιπλέον και τις αρνητικές συνέπειες της τεχνολογίας, όχι μόνο να δίνει τη συνολική πορεία της τεχνολογίας.

Επιπλέον, σχετικά με τα τεχνικά λύκεια, θα πρέπει να αναβαθμιστεί η ποιότητά τους –γιατί πιστεύω ότι πολλά απ' αυτά είναι αρκετά υποβαθμισμένα– έτσι ώστε να μνηθούν οι μαθητές στον τομέα της τεχνολογίας. Αν οι μαθητές μάθουν μέσα στο σχολείο ποια είναι τα οφέλη της τεχνολογίας και μάθουν να την χρησιμοποιούν σωστά, θα μπορέσουμε και εμείς, ως Ελλάδα, να έχουμε μια πορεία παρόμοια με αυτήν των ευρωπαϊκών χωρών. Βεβαίως, εάν υπάρχει ανάλογη προσπάθεια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Γκρίνιας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΡΙΝΙΑΣ (Νομός Φθιώτιδας): Κατ' αρχάς θα ήθελα να μιλήσω για τα προβλήματα μιας συγκεκριμένης περιοχής, τα οποία όμως είναι γενικά. Τα προβλήματα της Στερεάς Ελλάδας και συγκεκριμένα του νομού μου.

Θα αρχίσω με τη γεωργία, η οποία αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα. Ως γνωστόν οι γεωργοί της Φθιώτιδας αντιμετωπίζουν και αυτοί τα ίδια προβλήματα με τους γεωργούς της Θεσσαλίας, που πρόσφατα έκαναν μεγάλες κινητοποιήσεις.

Η αλιεία στο νομό πλήττεται και αυτή. Οι ψαράδες της

Φθιώτιδας δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τα μεγάλα σκάφη, γρι-γρι, που ψαρεύουν μέσα στον κόλπο.

Σχετικά με το φυσικό περιβάλλον: Η Φθιώτιδα περιλαμβάνει ένα οικοσύστημα με τεράστιες δασικές εκτάσεις, αλλά και παραθαλάσσιες περιοχές. Όσον αφορά τις δασικές εκτάσεις: Υπάρχει ο δρυμός της Οίτης, ο οποίος τα τελευταία χρόνια αντιμετωπίζει προβλήματα από τις πυρκαγιές που τον πλήττουν κάθε καλοκαίρι. Όσον αφορά τις παραθαλάσσιες περιοχές: Υπάρχει ο κόλπος της Φθιώτιδας, ο Μαλιακός κόλπος, που μολύνεται καθημερινώς τόσο από τα απόβλητα των παραθαλάσσιων πόλεων, όσο και από το Σπερχειό ποταμό, ο οποίος φέρνει διάφορα φυτοφάρμακα και λιπάσματα, που πέφτουν μέσα σ' αυτόν από τις γεωργικές εκτάσεις.

Η τουριστική ανάπτυξη είναι πολύ μικρή. Ο ιαματικός τουρισμός, που ίσως αυτήν τη στιγμή είναι ο καλύτερος στην Ελλάδα, μένει άγνωστος. Παράλληλα και η πολιτιστική ανάπτυξη δεν είναι τόσο μεγάλη. Ακόμη, και οι ίδιοι οι κάτοικοι της Φθιώτιδας αγνοούν την ιστορία τους, την ιστορία των Θερμοπυλών, της Αλαμάνας κ.λπ.

Σε όλα αυτά θα μπορούσα να αναφέρω και κάποια μέτρα επίλυσης. Όσον αφορά τον τομέα της γεωργίας: Μεγαλύτερες φοροαπαλλαγές και επιδοτήσεις στους γεωργούς. Απαιτήση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για αύξηση της παραγωγής και των εξαγωγών προς αυτήν, αλλά και προς άλλες χώρες, που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άμεση θέσπιση του μητρώου αγροτών και ποινική δίωξη όσων δεν είναι αγρότες και διεκδικούν τα διάφορα επιδόματα και επιδοτήσεις. Χρήση από τους γεωργούς φαρμάκων και λιπασμάτων που δεν θα επιβαρύνουν το περιβάλλον. Σ' αυτό θα βοηθήσει και η χρηματοδότηση επιστημονικής έρευνας, ώστε να παράγουν κάποια φυτοφάρμακα, που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον.

Στους αλιείς να δοθούν επιδοτήσεις για την αγορά μεγάλων σκαφών και καλύτερης τεχνολογίας. Να δημιουργηθούν ιχθυοκαλλιέργειες και να απαγορευτεί μέσα στο Μαλιακό κόλπο το ψάρεμα από μεγάλα σκάφη, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να ταξιδέψουν πιο ανοικτά στο Αιγαίο και να φέρουν ανάλογες ποσότητες ψαριών.

Όσον αφορά τον τουρισμό: Να δοθούν επιδοτήσεις για νέες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, να γίνεται τακτικός έλεγχος από το γραφείο καταναλωτών και να τηρούνται οι συνθήκες υγιεινής, που επιβάλλονται. Επιπλέον είναι άξια συγχαρητηρίων η προσπάθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης, που συνεργάζεται με διάφορους νομούς της Ρωσίας για την ανταλλαγή προϊόντων και τη συνεργασία στην οικονομική ανάπτυξη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Αικατερίνη Κουτσόγλου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΤΣΟΓΛΟΥ (Επικρατείας): Θα αναφερθώ στον τουρισμό, γιατί, αν και ως λέξη είναι ξενόφερτη στην Ελλάδα, το νόημά της και το περιεχόμενό της είναι γνωστό και αγαπητό από την αρχαία εποχή.

Απ' όσο μας διηγείται η μυθολογία και αργότερα η ιστορία, οι Έλληνες αγαπούσαν τα ταξίδια, τις περιηγήσεις και τις επισκέψεις ξένων τόπων.

Περίφημοι φυσιολάτρες, όπως ήταν οι αρχαίοι Έλληνες, συνδύαζαν το ωραίο και υποβλητικό φυσικό τοπίο με το καλλιτεχνικό ανθρώπινο δημιούργημα. Ύψωσαν ναούς και ιερά σε τοποθεσίες προικισμένες με εξαιρετικά φυσικά προσόντα.

Το καλαίσθητο πνεύμα και η αρμονία ανευρίσκονται παντού. Η πατρίδα μας έχει πολλά προσόντα και προϋποθέσεις, προκειμένου να προσελκύσει επισκέπτες. Παρ' όλα αυτά ο ελληνικός τουρισμός πάντα σκόνταφτε σε ορισμένους αρνητικούς παράγοντες, που τον κρατούσαν σε πρωτόγονη κατάσταση. Οι δρόμοι, τα συγκοινωνιακά μέσα, τα όχι άνετα ξενοδοχεία, οι ατελείς λουτρικές εγκαταστάσεις και πάνω απ' όλα η ανεπαρκής τουριστική διαφήμιση έπαιξαν ανασταλτικό ρόλο στον τουρισμό μας.

Προτείνω, λοιπόν, ο Ε.Ο.Τ., με την κρατική συμπαράσταση, να χτίσει περισσότερα πολυτελή ξενοδοχεία, όπου θα βρίσκουν άνεση και περιποίηση οι τουρίστες. Παραλίεσ ακατοίκητες να μετατραπούν σε τόπους παραθερισμού. Να αυξηθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία σε περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος και να υπάρξει αξιοποίηση των πάντων.

Να γίνουν μεγάλα έργα για την κατασκευή και επέκταση παλιών και νέων αεροδρομίων, να εκσυγχρονιστούν οι δρόμοι και τα λιμάνια. Να ελεκταθεί το δίκτυο ηλεκτρισμού και ύδρευσης και καμιά περιοχή να μην μείνει έξω από το τουριστικό ενδιαφέρον.

Χρειάζεται να γίνει συνείδηση όλων των Ελλήνων ότι είναι προαιώνια αρετή της φυλής μας η φιλοξενία. Πρέπει να μάθουμε όλα όσα είναι απαραίτητα για την προσέλκυση των τουριστών.

Σπουδαίο ρόλο παίζουν η περιποίηση, η συμπεριφορά, το αίσθημα αγάπης και εκτίμησης, η έντιμη συναλλαγή. Οι άνθρωποι να είναι περιποιητικοί προς τους ξένους, να διευκολύνουν τις μετακινήσεις τους, δίνοντάς τους τις πληροφορίες που τους είναι απαραίτητες.

Η ύπαρξη του αναγκαίου και ειδικευμένου προσωπικού, τόσο στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες όσο και σε κάθε τόπο που συγκεντρώνει τουρισμό, είναι απαραίτητη.

Όλοι μας βλέπουμε και ζούμε καθημερινά τις επιπτώσεις –θετικές και αρνητικές– του τουρισμού και η καθημερινή επαφή με τους ξένους μας επηρεάζει. Μιμούμαστε τους ξένους στα ήθη και στις συνήθειές τους, που όμως δεν ταιριάζουν ούτε στην ιδιοσυγκρασία ούτε στη φύση του Έλληνα. Μας έχουν κατακλύσει οι ξένες επιγραφές, οι νέοι μας θέλουν να μιμούνται τα ξένα πρότυπα.

Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να σταματήσει ο τουρισμός και ότι αυτός έχει μόνο αρνητικές συνέπειες. Σκοπός της τουριστικής κίνησης δεν είναι να εισάγουμε καινούργια ήθη και έθιμα, που αντιβαίνουν τα δικά μας, ή να αποκτήσουμε άρρεπες συνήθειες. Σκοπός του τουρισμού είναι να γνωρίσουν οι

τουρίστες τους ανθρώπους της πατρίδας μας, να απολαύσουν τα αγαθά του τόπου μας, να ξεκουραστούν και να ψυχαγωγηθούν. Μακριά, λοιπόν, από τις κακές συνήθειες των ξένων και εδώ επισημαίνω το θέμα των ναρκωτικών, που με μεγάλη ευκολία εισάγουν και διαδίδουν οι τουρίστες. Σεβασμό στην τρισεπίτη ελληνική ιστορία με τα αγνά ήθη και έθιμα.

Θα ήθελα να αναφερθώ επίσης στο θέμα της αλιείας: Προτείνω συχνές λιμενικές περιπολίες, σε παραθαλάσσιες απομακρυσμένες περιοχές της επαρχίας και όχι μόνο, για να σταματήσει το ψάρεμα με δυναμίτη, που σκοτώνει χιλιάδες ψάρια και αυστηρές ποινικές κυρώσεις των δραστών.

Για τη γεωργία: Θα είχα να προτείνω δάνεια και επιδοτήσεις στους γεωργούς και μάλιστα σε περιπτώσεις, που λόγω ειδικών καιρικών συνθηκών καταστράφηκαν οι σοδειές τους.

Επίσης να μην ανεβοκατεβαίνει συνεχώς η τιμή των γεωργικών αγαθών, να τηρηθεί μια ισορροπία, ώστε να μπορεί η γεωργία να ενταχθεί σωστά και ενεργά στο εμπόριο της παραγωγής και της κατανάλωσης. Έτσι θα σταματήσουν οι απεργίες των συνδικάτων των αγροτών, που προκαλούν κάθε φορά άσχημες συνέπειες γι' αυτούς.

Τέλος, για την προστασία των ζώων, προτείνω να δημιουργηθούν εξοχικοί οικισμοί, επαρκώς εξοπλισμένοι, ώστε να συγκεντρωθούν εκεί τα αδέσποτα ζώα, που πεθαίνουν στους δρόμους. Να υπάρχει ειδικευμένο προσωπικό για την υγιεινή και περίθαλψη των ζώων, με «ανθρώπινες» συνθήκες διαβίωσης, γιατί και τα ζώα έχουν ψυχούλες, που πονάνε. Ειδικά στην πρωτεύουσα της Ελλάδας, την Αθήνα, όπου κυριαρχεί κυκλοφοριακό χάος, είναι δυνατόν να υπάρχουν αδέσποτα ζώα; Θάνατος στους κυνηγούς, τέλος στην αισχροκέρδειά τους. Γιατί κερδίζουν πολλά, γιατί εμείς τους έχουμε δώσει το κίνητρο, αφού θέλουμε να φοράμε δερμάτινα, κροκοδιλέ και γούνινα ενδύματα. Να δοθούν κίνητρα, ώστε να υπάρχουν περισσότεροι συνδρομητές για την GREEN PEACE, γιατί κάθε βοήθεια σ' αυτήν την οργάνωση και σε άλλες παρεμφερείς βοηθά στην προώθηση του έργου τους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Κωνσταντίνος Σαμπάνης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΜΠΙΑΝΗΣ (Α' Αθήνας): Παρακαλώ να μου συγχωρεθεί το άγχος μου και θέλω να πω επίσης ότι μεταξύ μας είμαστε φίλοι και δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τον όρο «συνάδελφε».

Θα ήθελα να κάνω μια προσέγγιση του θέματος που άπτεται της παραγωγής και των διεθνών οικονομικών κέντρων.

Μέσα στα πλαίσια της αστικής οικονομίας, που καλώς ή κακώς διαπνέει και διαμορφώνει όλες τις οικονομικές, παραγωγικές και πολιτικές δραστηριότητες του ελληνικού κράτους, έχει αναπτυχθεί ένας οικονομικός ιμπεριαλισμός –ο οποίος επηρεάζεται και πηγάζει τόσο από τα ισχυρά κράτη, όσο και από τα λίγα, αλλά πανίσχυρα ολιγοπώλια– που απο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

βλέπει στην υποταγή των εθνικών οικονομιών στα διάφορα οικονομικά κέντρα.

Δεν είναι δύσκολο να διακρίνουμε τα αποτελέσματα αυτής της επιδίωξης των ολιγοπωλίων. Η εθνική οικονομία, υποταγμένη στη θέληση των ισχυρών, δεσμεύεται και αποτελματώνεται χωρίς προοπτική ανέλιξης.

Οι πρώτες ύλες απομυζώνται και η παραγωγή εξαιτίας της επιβολής της πολιτικής των εισαγωγών παραμένει ισχνή.

Αλλά και στο επίπεδο των πολιτών, η αρχή των πολυεθνικών στο εμπόριο και στην αγορά και η μηδαμινή στήριξη από τους κρατικούς φορείς της μικρής εμπορικής επιχειρήσης οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια τους Έλληνες επιχειρηματίες στην ανεργία και το εθνικό εμπόριο στο έρεβος και στην αδράνεια.

Η επιρροή των ολιγοπωλίων και η παρέμβαση των ισχυρών κρατών καταστρατηγεί την υγιή πολιτική και οικονομική ανεξαρτησία μας. Τα κέντρα αυτά τείνουν να καταστήσουν τη χώρα μας οικονομικό και πολιτικό προτεκτοράτο τους και δε θα διστάσουν να δρασκειλίσουν τα εθνικά μας συμφέροντα και να θυσιάσουν τα δικά μας στο βωμό της εθνικής κυριαρχίας τους.

Αν θυμηθούμε το επεισόδιο στα Ίμια, πολλοί θεωρούν ότι τέτοιες κρίσεις υποδαυλίζονται από τα ολιγοπώλια και τις μεγάλες δυνάμεις και αποσκοπούν στην υπαγωγή περιοχών με πλούσιες πρώτες ύλες –το Αιγαίο θεωρείται τέτοια περιοχή– σε ένα διεθνή έλεγχο, που θα επιδιώκει την εκμετάλλευση πρώτων υλών, χωρίς τη συμμετοχή των λαών και των εθνικών οικονομιών τους.

Αν, λοιπόν, δεχθούμε ότι το θέμα έχει και προεκτάσεις εθνικής επιβίωσης, το ελληνικό κράτος οφείλει:

1. Να εξοστρακίσει τον έλεγχο των ολιγοπωλίων και να θέσει κάτω από τον δικό του έλεγχο κάθε μηχανορραφία που θίγει τα δικά του συμφέροντα.

2. Να επικουρήσει την εθνική παραγωγή και το εθνικό εμπόριο και να προστατεύσει τα δικαιώματα της μικρής ιδιοκτησίας.

Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ στην τουριστική εκμετάλλευση των αρχαιοτήτων, που αποσκοπεί στο εύκολο κέρδος. Οφείλουμε όλοι μας να είμαστε θεματοφύλακες της παράδοσής μας και να εναρμονιστούμε με την αρχαιοελληνική θεώρηση του πολιτισμού, που δεν υπηρετούσε το χρήμα, αλλά μόνο την πνευματική οντότητα του ανθρώπου.

Εμείς οι νέοι δεν πρέπει να προτείνουμε μόνο λύσεις, πρέπει να πατάξουμε το κακό στη ρίζα του.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Αικατερινή Βατζάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΤΖΑΚΗ (Νομός Λέσβου): Θα μιλήσω για τη γεωργία, για τον πρωτογενή τομέα.

Ο πρωτογενής τομέας της χώρας μας, γεωργία-κτηνοτροφία-αλιεία, έχει μείνει τεχνολογικά, αλλά και διαρθρωτικά, πίσω.

Οι αντιλήψεις, αλλά και οι μέθοδοι, πραγματοποιούνται από τους κατά τεκμήριο ηλικιωμένους ανθρώπους. Όμως σ' αυτούς τους τομείς χρειάζονται επαναστατικές αλλαγές και εκσυγχρονισμός, δεδομένου ότι είναι κρίσιμοι για την οικονομία μας, αφού αυτοί απορροφούν το 50% του εργατικού δυναμικού μας και μάλιστα στην περιφέρεια.

Ήδη τα προϊόντα του πρωτογενούς τομέα είναι μη ανταγωνιστικά και καθημερινά εκτοπίζονται από τις αγορές, ακόμα και από την εγχώρα. Μετά τη Συμφωνία για την απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου, γνωστή ως GATT, ο ανταγωνισμός των αγροτικών προϊόντων θα γίνει άνισος, αφού θα εισάγονται προϊόντα από χώρες όλου του κόσμου.

Είναι ανάγκη, λοιπόν, να γίνει εισαγωγή νέας τεχνολογίας σε όλο το φάσμα της γεωργικής και κτηνοτροφικής μας παραγωγής, αντικατάσταση των μη ανταγωνιστικών προϊόντων, που όμως έχουν ζήτηση στην αγορά. Βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, μείωση του κόστους παραγωγής, επιμόρφωση, ενημέρωση, επιστημονική κατάρτιση και κάθε είδους στήριξη στον αγρότη, ώστε να αλλάξει νοοτροπία και μέθοδο παραγωγής. Δημιουργία συνεταιρισμών, επιχειρήσεων, που θα λειτουργούν ανταγωνιστικά και θα αναλαμβάνουν όλο το φάσμα της παραγωγής και εμπορίας.

Ανάληψη σταυροφορίας, ώστε να διαφημίσουμε σε διεθνή κλίμακα τα παραδοσιακά ελληνικά προϊόντα διατροφής μας και τη μεσογειακή διαίτα, που περιλαμβάνει όλα τα γεωργικά μας προϊόντα, λάδι, φρούτα, λαχανικά, όσπρια, αφού αναγνωρίζεται αυτή η διαίτα, επίσημα πλέον, ως η πιο υγιεινή. Να πιστέψουμε πρώτα εμείς οι Έλληνες και να αγαπήσουμε την παραδοσιακή μας διατροφή, να γίνουμε οπαδοί και διαφημιστές, απορρίπτοντας τα ξενόφερτα, κακόγουστα και ανθυγιεινά υποπροϊόντα των fast foods, που δυστυχώς στα αστικά μας κέντρα τα επέβαλε το διεθνές μάρκετινγκ. Διείσδυση και κατάκτηση νέων αγορών για τα ελληνικά προϊόντα. Εγώ, που κατάγομαι από τη Λέσβο, ξέρω ότι το ελληνικό λάδι το εμπορεύονται οι Ιταλοί σε Ευρώπη και Αμερική ως δικό τους.

Για τον τουρισμό: Οι στατιστικές και οι αναλύσεις δείχνουν ότι οι ξένοι που έρχονται στη χώρα μας δεν έρχονται μόνο για τις φυσικές της ομορφιές, που στο κάτω-κάτω υπάρχουν και αλλού –θάλασσα, ήλιος, αμμουδιές– αλλά πρέπει να αντιληφθούμε όλοι μας, ότι οι ξένοι και ιδιαίτερα οι Ευρωπαίοι έρχονται, γιατί θεωρούν την Ελλάδα μητέρα του πολιτισμού τους και έρχονται ψάχνοντας να βρουν τις ρίζες τους.

Για το θαλάσσιο περιβάλλον: Η Μεσόγειος και ειδικότερα το Αιγαίο επιβαρύνονται από κάθε είδους λύματα και τελευταία ανέκλυσε ο κίνδυνος ολοκληρωτικής καταστροφής από την απόφαση της τουρκικής κυβέρνησης να κατασκευάσει πυρηνικό εργοστάσιο κοντά στα μικρασιατικά παράλια. Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης μέχρι στιγμής απέ-

τρειψε αυτήν την τουρκική ενέργεια. Το ίδιο ισχύει και για το εργοστάσιο επεξεργασίας ορυκτών κοιτασμάτων απέναντι από τη Χίο. Επίσης, γνωρίζω ότι το 30% της κάλυψης των αναγκών μας σε ψάρια και γενικά σε αλιεύματα καλύπτεται από εισαγωγές.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Πριν δώσω το λόγο στον επόμενο ομιλητή, θα ήθελα να σας πω ότι μαζί μας είναι ο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, κ. Παναγιώτης Τζωρτζόπουλος, ο οποίος είναι και Γενικός Γραμματέας της Βουλής. Επίσης, μαζί μας είναι τρεις μαθητές δημοσιογράφοι, που παρακολουθούν τη συνεδρίαση.

Το λόγο έχει η κυρία Ευαγγελία Προσνικλή.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΟΣΝΙΚΗ (Νομός Σερρών): Θα ήθελα να αναφερθώ κυρίως στη γεωργία. Θα κάνω μία σύντομη αναφορά στην κτηνοτροφία, την αλιεία, μία διαπίστωση σχετικά με τα τρόφιμα και τέλος, σχετικά με την ενέργεια.

Όλοι γνωρίζουμε πως η Ελλάδα είναι μία κατ'εξοχήν αγροτική χώρα και ο γεωργικός κόσμος φτάνει το 20% του συνολικού πληθυσμού, ενώ αντίθετα, σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες είναι γύρω στο 5% έως 10%. Αν λάβουμε υπόψη μας, επίσης, το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι ορεινή χώρα, βλέπουμε εύκολα ότι η καλλιεργήσιμη έκταση, που αναλογεί στον κάθε αγρότη, είναι πολύ μικρή. Κατά συνέπεια, θα είναι μικρή η παραγόμενη ποσότητα και το εισόδημα. Επιπλέον, ο αγρότης έχει να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος παραγωγής, που σημαίνει ότι χρειάζεται πολλά χρήματα για καύσιμα, για γεωργικά μηχανήματα, για διάφορα εφόδια που χρειάζεται, όπως λιπάσματα και φυτοφάρμακα. Ένα πρώτο βήμα θα ήταν η μείωση αυτού του κόστους παραγωγής.

Εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως είναι οι τεχνητές λίμνες, ώστε το νερό, που το έχουμε άφθονο κατά τους χειμερινούς μήνες, να συγκεντρώνεται σε αυτές τις τεχνητές λίμνες και να χρησιμοποιείται το καλοκαίρι για την άρδευση των χωραφιών. Επίσης, πλατιά και ουσιαστική ενημέρωση από καταρτισμένους γεωπόνους για τα φυτοφάρμακα που θα χρησιμοποιήσουν. Αυτά τα φυτοφάρμακα να είναι οικολογικά αποδεκτά και να μην προκαλούν επιβάρυνση στο περιβάλλον.

Για τα προγράμματα της ΕΟΚ: Αμφιβάλλω σήμερα εάν οι γεωργοί, στη μεγάλη πλειοψηφία τους, γνωρίζουν γι'αυτά τα προγράμματα που υπάρχουν. Ο γεωπόνος δεν πρέπει να είναι κλεισμένος μέσα σε ένα γραφείο, αλλά να βρίσκεται κοντά στον αγρότη, να τον συμβουλεύει και να του δίνει τις κατάλληλες οδηγίες. Θα μπορούσαμε να προτείνουμε ένα γενικό πρόγραμμα στην κυβέρνηση και να προβάλλεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σχετικά με την κτηνοτροφία: Γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να στηριχθεί στα δικά της κτηνοτροφικά προϊόντα και παρ'όλα αυτά κάνει μεγάλη εισαγωγή ξένων κτηνοτροφικών προϊόντων. Τα χρήματα, μάλιστα, που διαθέτει φθάνουν αυτά που διαθέτει για την εισαγωγή των καυσίμων. Θα μπο-

ρούσε να γίνει μία σωστή καμπάνια για την προώθηση των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων.

Στην αλιεία: Είναι γνωστό το πρόβλημα της υπεραλίευσης. Πρέπει να χρησιμοποιούνται οικολογικές μέθοδοι αλίευσης, γιατί με τις παρούσες μεθόδους σκοτώνονται χιλιάδες ψάρια, τα οποία δεν φθάνουν τελικά στην αγορά, απλώς σκοτώνονται και επιβαρύνουν και το περιβάλλον.

Για τα τρόφιμα: Ένα θέμα, που θα έπρεπε να τύχει δημοσιότητας, είναι οι γενετικά μεταλλαγμένες τροφές, οι οποίες βρίσκονται στα σούπερ μάρκετ και τις αγνοούμε. Έχουν επισημανθεί στις κυβερνήσεις των μεγάλων χωρών, από διεθνείς οικολογικές οργανώσεις, οι κίνδυνοι που εγκυμονούν. Οι γενετικά μεταλλαγμένες τροφές έχουν ξεκινήσει από τις ΗΠΑ και δεν υπάρχει ενημέρωση του κοινού. Το πρώτο βήμα θα ήταν να αναγράφεται αυτό πάνω στα τρόφιμα. Βέβαια, το ιδανικό θα ήταν η απαγόρευση αυτών των τροφίμων, διότι εγκυμονούν πολλούς κινδύνους για την υγεία μας. Οι καταναλωτές δεν γνωρίζουν ακόμα ότι υπάρχουν γενετικά μεταλλαγμένες τροφές και το πρώτο βήμα θα ήταν η ενημέρωση, ώστε ο καταναλωτής να έχει το δικαίωμα της επιλογής.

Στο θέμα της ενέργειας, θα αναφερθώ κυρίως στο πυρηνικό εργοστάσιο του Κοζλοντού, που υπολειπεται σε βάρος μας και είναι μεγάλος κίνδυνος, κυρίως για την βόρεια Ελλάδα. Από τους πυρηνικούς αντιδραστήρες, αμφιβάλλω αν υπολειπουργούν οι τρεις και καθαρά συντηρείται για οικονομικά οφέλη από τις μεγάλες χώρες που το χρηματοδοτούν. Η μεταφορά των πυρηνικών καυσίμων γίνεται με πολύ επικίνδυνα μέσα και κινδυνεύουν όλες οι χώρες, μέσω των οποίων γίνεται η διακίνηση. Η Βουλγαρία δεν έχει την οικονομική ευχέρεια να τα μεταφέρει από τη στεριά και τα μεταφέρει αεροπορικώς και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.

Μία τελευταία πρόταση που έχω, η οποία σχετίζεται και με την Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, είναι η εξής: Να εκδοθεί από κάθε επί μέρους νομαρχία ένα έντυπο, στο οποίο να περιέχεται η παράδοση, η τοπική ιστορία, οι τουριστικές τοποθεσίες ή τα μέρη που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν και να διδάσκεται στο σχολείο, ώστε να γνωρίσουν οι νέοι όλα αυτά. Έτσι, θα έχει οφέλη και ο τουρισμός και το εμπόριο και θα αναπτυχθεί περισσότερο κάθε νομός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Χριστόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Μαγνησίας): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να τοποθετηθώ αργότερα;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Βεβαίως.

ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΤΖΑΚΗ (Νομός Λέσβου): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να προσθέσω, σε αυτά που είπε ο συνάδελφος κ. Καραγιαννίδης, το εξής: Το μάθημα της τεχνολογίας δεν διδάσκεται μόνο στα γυμνάσια, αλλά και στα πολυκλαδικά λύκεια και εφαρμόζεται πολύ καλά.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Ιακωβίδου έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ (Δευκωσία): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στον τουρισμό στην Κύπρο και, ιδιαίτερα, πώς αυτός επηρεάζει το κυπριακό πρόβλημα.

Ο τουρισμός στην Κύπρο θεωρείται σαν «η κότα με τα χρυσά αυγά», διότι είναι ο κύριος οικονομικός παράγοντας στο νησί. Κάθε κρίση στον τουρισμό ή αντίθετα κάθε αύξηση σε αυτόν συνεπάγεται αντίστοιχη κρίση ή πλούτο στην οικονομία.

Μετά την τουριστική εισβολή το 1974, που στέρησε από το νησί ένα μεγάλο μέρος της φυσικής ομορφιάς του και επομένως ένα μεγάλο μέρος του τουρισμού, ο οποίος ήταν έντονος στα μέρη αυτά, ο τουρισμός συγκεντρώνεται στην ελεύθερη Κύπρο, ιδιαίτερα στις παραλιακές πόλεις. Διαπιστώνω, όμως, ότι πολλοί από τους τουρίστες δεν γνωρίζουν για το κυπριακό πρόβλημα ή ακόμη και όσοι γνωρίζουν κάνουν δυνατή τη μετάβασή τους στα κατεχόμενα με το να υπογράψουν αναγνώριση του ψευδοκράτους του Ντενκιάς, όπως το ονομάζουμε εμείς. Νομίζω ότι η Κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να πάρει κάποια μέτρα έτσι, ώστε να προωθηθεί το κυπριακό πρόβλημα. Μερικά από αυτά είναι: Η ενημέρωση των τουριστών, που διέρχονται από το οδόφραγμα για μετάβασή τους στα κατεχόμενα, από Κύπριους πολιτικούς ή απλούς πολίτες. Ακόμη, ένα κατάλληλο μέτρο θα ήταν η μεγαλύτερη συχνότητα στην οργάνωση εκδηλώσεων, αναφορικά με το εθνικό πρόβλημα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, κατά τη διάρκεια των οποίων οι τουρίστες είναι περισσότεροι στο νησί, καθώς επίσης και η διαφήμιση αυτών των εκδηλώσεων στους δρόμους.

Παράλληλα, στα διάφορα τουριστικά κέντρα ή σε διάφορα καταστήματα θα μπορούσαν να προωθηθούν ή να διανεμηθούν σχετικά έντυπα, να αναρτηθούν πινακίδες με την επιγραφή «δεν ξεχνώ» ή «ζητούμε επιστροφή». Η ενημέρωση και οι σχετικές πινακίδες στα αεροδρόμια και στα λιμάνια θα βοηθούσαν κατά την προσέλευση ή τη μετάβαση των τουριστών από την Κύπρο στην πατρίδα τους και από την πατρίδα τους στην Κύπρο. Η συνεισφορά των Κυπρίων πολιτών σε αυτά τα θέματα θα ήταν μεγάλη, καθώς έρχονται σε συχνή επαφή με τους τουρίστες στο νησί και, εφ' όσον όλοι ζητούμε την επιστροφή μας στο νησί, θα μπορούσαμε όλοι να βοηθήσουμε.

Νομίζω ότι η Κυπριακή κυβέρνηση πρέπει να πάρει τέτοια μέτρα, γιατί 23 χρόνια είναι πολλά και το αίτημά μας για επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες είναι τώρα δυνατότερο, όσο ποτέ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Κολιού έχει το λόγο.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΚΟΛΙΟΥ (Νομός Κοζάνης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο νομό Κοζάνης, μια περιοχική φυσικής ομορφιάς, αλλά και πολλών προβλημάτων στον

τομέα της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, αλλά και της ξυλείας. Γενικά, σε όλους αυτούς τους τομείς, παρατηρείται κρατική εγκατάλειψη, όπως συνηθίζεται να συμβαίνει παντού.

Αν και πριν το 1821 η Σιάτιστα π.χ. ήταν εμπορικό, οικονομικό κέντρο και άρα εστία παιδείας, κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει σήμερα, αφού υπάρχει χαμηλή παραγωγικότητα και ένδεια ποιότητας προϊόντων, καθώς και έλλειψη υποδομής. Πολύ μεγάλη είναι και η ανασφάλεια των κτηνοτρόφων, τους οποίους οφείλει να επιμορφώσει κατάλληλα το κράτος. Να τους χορηγεί άτοκα δάνεια, ώστε να εξοπλιστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, να δημιουργήσουν σύγχρονες κτηνιατρικές μονάδες με ειδικευμένους κτηνιάτρους, ώστε να εμβολιάζονται τα ζώα.

Πρέπει, επίσης, να γίνει λόγος και για το χώρο, ο οποίος μοιάζει με εθνικό πάρκο και βρίσκεται στην Πτολεμαίδα. Εκεί προστατεύεται η καφέ αρκούδα της Νότιας Ευρώπης, είδος, που σήμερα σπανίζει. Το κράτος πρέπει να ευαισθητοποιηθεί πάνω σε αυτό το θέμα και να εξοπλίσει την περιοχή με ειδικευμένο προσωπικό και διαμόρφωση χώρου.

Πρέπει να γίνονται συχνοί έλεγχοι, για να τηρούνται οι κανόνες κυνηγιού. Πάνω από όλα, όμως, οφείλουν οι κυνηγοί, οι οικολόγοι, αλλά και οι αγρότες, να συνεργασθούν, να μην αγανακτούν κάθε φορά που οι οικολόγοι τοποθετούν λύκους π.χ., προκειμένου να υπάρξει οικολογική ισορροπία και να μη διαμαρτύρονται ότι αποδεκατίζονται τα ζώα τους.

Όσον αφορά το θέμα του εμπορίου της ξυλείας, θέλω να πω το εξής: Εφ' όσον τα δάση στην περιοχή είναι πυκνά, σε πρώτη φάση ο διορισμός ενός αρμόδιου δασολόγου θα βοηθούσε, ώστε τα δάση να αναπνεύσουν, αφού θα αφαιρούνται συγκεκριμένα τμήματα από αυτά. Σε δεύτερη φάση, θα μπορούσε το κράτος να βοηθήσει, ώστε να δημιουργηθεί δασικός συνεταιρισμός, στον οποίο θα συμμετείχαν και πολλοί νέοι, πρώην άνεργοι και οι οποίοι θα έδιναν όλη τους την ψυχή στην εργασία, σε ένα χώρο δικό τους.

Κρατική μέριμνα πρέπει να υπάρξει και σε θέματα που σχετίζονται με χειροποίητα είδη, κυρίως παραδοσιακής τέχνης, σε συνδυασμό με τον τουρισμό της περιοχής. Να μη χρειάζεται ρουσφέτι, «μέσο», για την απόκτηση «λίντερ», αφού έχει προνοήσει γι' αυτό η ΕΟΚ. Το κράτος να διευρύνει τις επιδοτήσεις και τις επιχορηγήσεις και να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες, που θα επιτρέψουν τη μέγιστη προβολή του τόπου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Κωτίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΤΙΔΗΣ (Νομός Κοζάνης): Κύριε Πρόεδρε, η προηγούμενη συνάδελφος είναι από μία περιοχή της Κοζάνης, που διακρίνεται για το φυσικό της κάλλος. Αλλά, γενικότερα, η περιοχή της Κοζάνης είναι μία περιοχή με έντονα περιβαλλοντικά προβλήματα, λόγω των έργων της ΔΕΗ.

Η ΔΕΗ έχει διπλό πρόσωπο. Είναι πηγή ζωής και ανά-

πτυξης για τον τόπο μας, αλλά είναι και πηγή μόλυνσης, αρρώστειας και υποβάθμισης της φύσης.

Η ΔΕΗ σε λίγα χρόνια θα κλείσει, θα στερέψουν τα αποθέματα λιγνίτη και έτσι πολλοί εργαζόμενοι θα αναγκαστούν να προσχωρήσουν στην τάξη των ανέργων. Γι' αυτόν το λόγο η ΔΕΗ έχει την υποχρέωση να κάνει έργα ανάπτυξης με μακροπρόθεσμους στόχους, ώστε να απασχοληθούν αυτοί οι άνθρωποι και ο νομός μας να μη μεταβληθεί από τόπο αναπτυγμένο σε περιοχή ερήμωσης.

Επίσης, μεσοπρόθεσμα, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο ατμός από τα εργοστάσια, ώστε όλο το Λεκανοπέδιο της Κοζάνης να μεταβληθεί σε περιοχή με θερμοκήπια, τα οποία, με μηδενικό κόστος παραγωγής, θα έχουν μεγάλη ανταγωνιστικότητα.

Το περιβάλλον είναι πολύ υποβαθμισμένο και στην Αθήνα μιλούν συνεχώς για το νέφος, αλλά η Κοζάνη έχει επίμονιμου βάσεως νέφος. Είναι, με λίγα λόγια, «κρανίου τόπος». Γι' αυτό, πρέπει να συστρατευθεί η τεχνολογία, ώστε να περιοριστεί, όσο είναι δυνατόν, η μόλυνση.

Όπως, ίσως, γνωρίζετε, κτίζεται ένας νέος σταθμός ηλεκτροπαραγωγής και εκεί παίζονται φοβερά παιχνίδια.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ποιον εννοεί;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΩΤΙΑΗΣ (Νομός Κοζάνης): Νομίζω της Φλώρινας. Ο σταθμός αυτός, εκτός των άλλων αρηντικών στοιχείων, έχει αναθέσει την εξόρυξη και προμήθεια της καύσιμης ύλης σε ιδιώτη. Δηλαδή, η λειτουργία και το κόστος, ανά πάσα στιγμή, εξαρτώνται από τη διάθεση του ιδιώτη και όσων «κύκλων» υπεισέρχονται σ' αυτό το παιχνίδι. Δεν μπορώ να διανοηθώ, πώς το Δημόσιο έχει αναθέσει σε ιδιώτη όλη αυτήν την εκμετάλλευση.

Έζησα πολλά χρόνια στα Γρεβενά, τα οποία διακρίνονται για το φυσικό τους κάλλος, αλλά ο τομέας των δασών είναι παραμελημένος από την πολιτεία και έχει διαπιστωθεί ότι η φτώχεια του πληθυσμού είναι συνυφασμένη με την καταστροφή του δάσους. Όπου δεν υπάρχει ανάπτυξη, το δάσος καταστρέφεται. Γι' αυτό πρέπει τα Γρεβενά να αναπτυχθούν. Να επωφεληθούμε από το χειμερινό τουρισμό, ο οποίος μπορεί να αναπτυχθεί πολύ στην περιοχή. Έχουμε το εργοστάσιο ινοσανίδας εκεί, το οποίο είναι μοναδικό στα Βαλκάνια, αλλά λόγω κακής διαχείρισης –αν και υπάρχουν χιλιάδες κυβικά ξυλείας στην περιοχή– δεν έχει πρώτη ύλη, δηλαδή το ξύλο. Αυτό είναι αδιανόητο.

Πιστεύω ότι η καταπάτηση των δασών –και εδώ πιστεύω ότι έχετε ευθύνη εσείς οι πολιτικοί– με την οικοπεδοποίησή τους πρέπει να καταπολεμηθεί. Εγώ δεν έχω δει ποτέ μέχρι τώρα να γκρεμίζονται βίλες, παρά μόνο κάποιες παράγκες και γιαπιά. Θέλω να δω να γκρεμίζονται βίλες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΑΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Όπως γνωρίζετε, εγώ δεν μπορώ να συμμετέχω στη συζήτηση, γι' αυτό δεν απαντώ. Εσείς μπορεί να λέτε ότι θέλετε

ελεύθερα, αυτά θα γραφούν και στο τέλος θα συνθεθούν και θα βρουν τη θέση τους και θα βγει κάποιο συμπέρασμα απ' αυτήν τη διαδικασία.

Η κυρία Μαρία Τσιντή έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΝΤΗ (Β' Αθήνας): Κάποιες παρατηρήσεις σε προηγούμενες τοποθετήσεις. Κάποιος πρότεινε να γίνεται ψηφοφορία, μέσω του Internet. Αυτό πιστεύω ότι δεν θα ήταν καλό για τη δημοκρατία, διότι θα ήταν εύκολη η νόθευση της ψηφοφορίας και η παραποίησης της.

Επίσης, κάποια κοπέλα μίλησε για την αναβάθμιση της ναυτιλίας. Πιστεύω ότι οι προτάσεις που έκανε είναι εναντίον των εργατών και θα ευνοούνταν περισσότερο οι εφοπλιστές.

Άλλη ομιλήτρια είπε «θάνατος στους κυνηγούς». Όταν όμως οι κυνηγοί δρουν νόμιμα, μπορούμε να πούμε ότι κάνουν και καλό στο οικοσύστημα. Πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους και να κυνηγούν κατά τις νόμιμες περιόδους.

Θα αναφερθώ σε ένα πρόβλημα που δημιουργήθηκε στο Δήμο Γλυφάδας, όπου κατοικώ. Επίσης αυτό ισχύει και στο Δήμο Βουλιαγμένης και Αθηνών. Αφορά τα παρκόμετρα. Για να παρκάρεις σε κάποιες περιοχές, πρέπει να πληρώσεις. Και μάλιστα τα έσοδα αυτά δεν τα εισπράττουν όλα οι δήμοι, αλλά μέρος αυτών εισπράττουν και ιδιωτικές εταιρείες. Είχαν κινητοποιηθεί πολίτες ενάντια στα παρκόμετρα και πιστεύω ότι πρέπει να καταργηθούν, γιατί είναι αντιδημοκρατικά.

Θα μιλήσω, επίσης, για τον τουρισμό. Προωθείται η ανάπτυξη του τουρισμού σε διάφορες περιοχές, διότι προωθεί την οικονομική δραστηριότητα και αδιαφορούμε για όλα τα άλλα προβλήματα, που δημιουργούνται στις περιοχές αυτές. Οι άνθρωποι, για να προσελκύσουν τους τουρίστες, εμπορευματοποιούν και γελοιοποιούν την παράδοση και τον πολιτισμό της περιοχής. Έτσι, εξυπηρετούν τα οικονομικά τους συμφέροντα, ενώ έπρεπε να συμβαίνει το αντίθετο. Να αξιοποιούνται τα έσοδα από τον τουρισμό για την ανάπτυξη του πολιτισμού. Θα πρέπει να πάψει να προωθείται ο τουρισμός ως νυκτερινή διασκέδαση και να προωθούνται άλλες μορφές τουρισμού, όπως ο οικοτουρισμός. Τα προβλήματα της νυκτερινής διασκέδασης είναι γνωστά και ιδίως στην περιοχή της Γλυφάδας, όπου η κίνηση είναι τρομερή εξαιτίας των καταστημάτων που υπάρχουν και διακρίνει κανείς ένα νέφος πάνω από την περιοχή μας, από τα πολλά εστιατόρια. Πολλές παραλίες της περιοχής έχουν καταληφθεί και έχουν γίνει καταστήματα και δεν είναι προσιτές στους πολίτες. Έτσι μολύνεται και η παραλία, με αποτέλεσμα να διστάζουν οι κάτοικοι να κάνουν μπάνιο σ' αυτές τις παραλίες. Επίσης φοβούνται να κυκλοφορήσουν σ' αυτές. Θα πρέπει να προωθηθεί ο οικοτουρισμός, γιατί οι πολίτες θα γνωρίσουν τον πολιτισμό και το περιβάλλον της περιοχής που θα επισκεφθούν, οπότε θα ευαισθητοποιηθούν και έτσι δεν θα υπάρχει το πρόβλημα της μόλυνσης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Επί πλέον, επειδή θα πρέπει όλες οι επαγγελματικές τάξεις να παραθερίζουν, θα πρέπει να παραχωρηθούν διευκολύνσεις από τον ΕΟΤ, όπως συμβαίνει σε ορισμένες τάξεις και έτσι, με αυτόν τον τρόπο, θα ευνοηθεί και η οικονομική δραστηριότητα όλων των περιοχών.

Θέλω να πω και δυο λόγια για την αποκέντρωση. Θα πρέπει να προωθηθεί με τη δημιουργία πανεπιστημίων στις ακριτικές περιοχές και να καταργηθούν οι μονάδες που βρίσκονται στις πόλεις. Έτσι, θα δημιουργηθούν πολλές θέσεις εργασίας σε περιοχές της επαρχίας και οι φοιτητές, αφού μείνουν 5 χρόνια εκεί, θα μπορούν να βρουν δουλειά και να μείνουν μόνιμα στην περιοχή αυτή.

Θα πρέπει να δημιουργηθούν βιομηχανικές μονάδες στις περιοχές αυτές, να ενισχυθούν τα γεωργικά και τεχνικά λύκεια και να πάψει να ενισχύεται η τριτογενής παραγωγή, που στρέφει όλους τους ανθρώπους στις πόλεις.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Παρδάλη έχει το λόγο.

ΣΑΡΑ ΠΑΡΔΑΛΗ (Νομός Χαλκιδικής): Θα αναφερθώ στο θέμα του τουρισμού. Κατάγομαι από μια τουριστική περιοχή και αυτό μου δίνει το πλεονέκτημα να μιλώ για το θέμα αυτό. Ο τουρισμός δεν πρέπει να αποτελεί σήμερα μια ευκαιρία για περισσότερο κέρδος και μια δεύτερη εργασία. Για τους περισσότερους ανθρώπους είναι μέσο βιοπορισμού. Θα αναφερθώ σε κάτι εξειδικευμένο, αλλά πολύ σημαντικό. Το πιο λυπηρό σήμερα είναι ότι έχουν συνδέσει τις τουριστικές περιοχές με περιοχές ρύπανσης. Η κατάσταση του τουρισμού έχει συνδυασθεί με μια κατάσταση αποσύνθεσης, που παρατηρείται τόσο στις ακτές, που «διακοσμούνται» κάθε χρόνο με εκατοντάδες σκουπίδια, όσο και στις ίδιες τις θάλασσες και στα δάση, όσα έχουν απομείνει.

Δεν είναι δυνατόν, ως Έλληνες, να παρακολουθούμε την καταστροφή των παραλιών, στις οποίες έχουμε μεγαλώσει και για τις οποίες είμαστε υπερήφανοι. Δυστυχώς, δεν αρκεί η προσωπική ευαισθητοποίηση, διότι υπάρχουν πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι εξακολουθούν να παραμένουν αδιάφοροι. Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει οργανωμένη αντιμετώπιση του θέματος. Κατ' αρχήν, θα πρέπει οι κάτοικοι των τουριστικών περιοχών να δίνουμε το καλό παράδειγμα και να ενημερώνουμε τους επισκέπτες των περιοχών μας, με φυλλάδια και διαφημιστικά μηνύματα στις τοπικές τηλεοράσεις, ότι η καθαριότητα του περιβάλλοντος δεν αποτελεί δευτερεύον ζήτημα, αλλά πρέπει να αντιμετωπισθεί υπεύθυνα, διότι ανάγεται σε ένα πρόβλημα, που αντιμετωπίζει ολόκληρος ο πλανήτης. Τέλος, επιβάλλεται ανάλογη οργάνωση των παραλιών, με την τοποθέτηση κάδων, σε μικρές αποστάσεις, συνεχείς επισημάνσεις, με πινακίδες σε διάφορα σημεία, επίβλεψη των χώρων και τιμωρία των παραβατών. Η οργάνωση Greenpeace καταβάλλει αξιολογή προσπάθεια, σχετικά με το περιβάλλον και θα έπρεπε να συνεργασθεί με την πολιτεία, διότι πιστεύω ότι από τη συνεργασία αυτή θα προκύψουν σπου-

δαία αποτελέσματα. Επιπλέον, πρέπει να ιδρυθούν τουριστικές σχολές στις κατ'εξοχήν τουριστικές περιοχές, ώστε να γίνει και ένα βήμα προς την πολυπόθητη αποκέντρωση. Πρέπει να γίνονται σεμινάρια, καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα, για τους ξενοδόχους, τους υπαλλήλους, και γενικότερα για όσους εργάζονται στον τομέα αυτό, σχετικά με τη βελτίωση των συνθηκών διαμονής, την ανάπτυξη ανάλογης συμπεριφοράς και την ανταπόκριση στα οργανωτικά ζητήματα, που αντιμετωπίζουν.

Πιστεύω ότι μια διακομματική επιτροπή, που θα ήταν απαλλαγμένη από οποιαδήποτε κομματικοποίηση, θα μπορούσε να ασχοληθεί με τα μέτρα αυτά, ακόμη και μέσα στον επόμενο χειμώνα, ώστε να είμαστε πανέτοιμοι για τη νέα περίοδο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Χριστίνα Παπαηρακλή έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΗΡΑΚΛΗ (Νομός Φθιώτιδας): Θα θίξω τα θέματα της γεωργίας και του τουρισμού. Με λύπη μου διαπιστώνω ότι η ανάπτυξη της γεωργίας έχει παραμεληθεί σε μεγάλο βαθμό, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην έχουμε καλύτερη ποιότητα προϊόντων –πράγμα αναγκαίο και λόγω του ανταγωνισμού με τις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης– αλλά και η υπερβολική και αθρόα εκμετάλλευση της γης να οδηγεί στην καταστροφή της και στην καταστροφή των οικοσυστημάτων. Θα έπρεπε λοιπόν –και μέσω των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση– να ενημερωθούν σωστά οι νέοι της υπαίθρου για τις νέες καλλιέργειες και τις μεθόδους, που παρουσιάζονται, εξαιτίας του υπερκορεσμού. Πρέπει να αντιμετωπισθεί το θέμα, που συνδέεται με την άταξη της –αλόγιστης και με καταστροφικές συνέπειες– υπερβολικής χρήσης φυτοφαρμάκων και χημικών λιπασμάτων. Επιπλέον, οι νέοι αγρότες πρέπει να βοηθηθούν από ειδικά τμήματα των Τ.Ε.Ι., τα οποία θα έχουν ως σκοπό να τους ενημερώνουν ως προς την τεχνική υποδομή, ώστε να ξεπεραστεί ο παραδοσιακός τρόπος καλλιέργειας.

Παράλληλα, λόγω του φαινομένου της αστυφιλίας, πολλοί είναι εκείνοι οι οποίοι εγκαταλείπουν την επαρχία για να εγκατασταθούν στις μεγαλουπόλεις. Με τον τρόπο αυτόν εγκαταλείπονται εκτάσεις γης, οι οποίες μένουν ακαλλιέργητες. Χρειάζεται, επομένως, ένα είδος αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, ώστε οι εκτάσεις αυτές να δοθούν στους εναπομείναντες αγρότες.

Επιπλέον, η πολιτεία φαίνεται ότι προτιμά τις συνεχείς αποζημιώσεις των αγροτών για την καταστροφή των καλλιέργειών τους λόγω πλημμυρών, αντί να κατασκευάσει αντιπλημμυρικά έργα. Έτσι οι αγρότες εξακολουθούν να πληττονται και η πολιτεία να δαπανά περισσότερα χρήματα.

Ως προς τον τουρισμό, θα ήθελα να επισημάνω ότι έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον παραθαλάσσιο και νησιωτικό, ενώ αντίθετα έχει παραμεληθεί ο ορεινός χώρος, με τις ι-

διαίτηρες ομορφιές του. Ο τουρισμός στις ορεινές περιοχές προσφέρεται για όλες τις εποχές του χρόνου, είτε με τη δροσιά και το πράσινο το καλοκαίρι είτε με τις χιονοδρομικές πίστες το χειμώνα. Για να αναπτυχθεί αυτή η μορφή τουρισμού, πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα η γλωρίδα και η πανίδα, αλλά και να γίνουν σημαντικά βήματα στην πυροπροστασία και την προστασία από τους καταπατητές. Ο αγροτικός τουρισμός θα μπορούσε να έχει τέλεια ανάπτυξη, κυρίως με τη δημιουργία μικρών ξενοδοχείων και την απ'ευθείας διάθεση των αγροτικών προϊόντων. Ο αγροτικός τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί και με τη δημιουργία μικρών πιστών για σκί, με την ορειβασία και με τη δημιουργία συνθηκών για κανό και ράφτινγκ.

Πιστεύω ότι τα προβλήματα της γεωργίας και του τουρισμού θα πρέπει να αντιμετωπισθούν σοβαρά από τους «άλλους τριακόσιους», οι οποίοι συμφωνούν ότι τα προβλήματα υπάρχουν, αλλά δεν ενεργούν προς την άμεση επίλυσή τους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Διαβεβαιώνουμε την ομιλήτρια ότι μας έδωσε με ενάργεια εικόνα των προβλημάτων του τουρισμού και της γεωργίας.

Η κυρία Στέλλα Σάββα έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΛΑ ΣΑΒΒΑ (Νομός Δωδεκανήσου): Θα αναφερθώ στον τουρισμό και το νησί μου, την Κάλυμνο, το οποίο, ως γνωστόν, ζει από τη σπογγαλειία και την εμπορική ναυτιλία. Σήμερα αυτά έχουν εξαλειφθεί και αναγκαστικά βασιζόμαστε στον τουρισμό, που δυστυχώς φθίνει και αυτός. Ως ακριτική περιοχή ζητούμε να μη μας συγκρίνετε με τις μεγαλουπόλεις και ζητούμε ειδική μεταχείριση, λόγω της ανεργίας, που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια. Οι άνθρωποι, που επένδυσαν χρήματα στο νησί, τώρα αναγκάζονται να φύγουν στο εξωτερικό. Σωματεία, που δεν έχουν καμία επαγγελματική σχέση μεταξύ τους, συσπειρώνονται, προκειμένου οι βουλευτές και οι κυβερνώντες να ακούσουν τη φωνή τους. Ζητούμε διαφήμιση και λήψη μέτρων από το κράτος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Λάβαμε το μήνυμα.

Ο κ. Άγγελος Αγγελάκης έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Θα αναφερθώ σε ορισμένα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στον αγροτικό τομέα. Αυτά τα προβλήματα, που σχετίζονται όχι μόνο με οικονομικά μέτρα, συνοδεύονται από ανάλογες προτάσεις.

Ζούμε σε εποχή με ραγδαίες μεταβολές στην αγροτική κοινωνία και με μεγάλες απαιτήσεις για έντονες και σοβαρές προσπάθειες από όλους όσους απασχολούνται στον αγροτικό τομέα, προκειμένου να αντιμετωπίζονται επιτυχώς οι νέες συνθήκες, που διαμορφώνονται καθημερινά.

Κανείς δεν αρνείται, πως η αγροτική μας οικονομία πραγματοποίησε σημαντική πρόοδο τις τελευταίες δεκαετίες. Αλλά ποτέ δεν πραγματοποίησε το αποφασιστικό άλμα, που θα αξιοποιούσε τις μεγάλες της δυνατότητες. Παρά το γεγο-

νός ότι στο μηχανικό αγροτικό εξοπλισμό έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος και η χρήση των χημικών λιπασμάτων γίνεται σε ικανοποιητικό βαθμό, οι αποδόσεις στα βασικά αγροτικά προϊόντα είναι χαμηλές και το κόστος παραγωγής υψηλό.

Λόγοι της χαμηλής αγροτικής παραγωγής είναι οι πολλές καταστροφές και ζημιές από θεομηνίες, οι ασθένειες των φυτών και η πτώση των τιμών. Αποτέλεσμα είναι η δημιουργία αδιεξόδου και η αδυναμία σημαντικού αριθμού αγροτών να φανεί συνεπής στην εξόφληση των δανείων, που έχει χορηγήσει η Αγροτική Τράπεζα. Η μη εμπρόθεσμη εξόφληση των χρεών έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό ή τη διακοπή της χρηματοδότησής τους, πράγμα που αναγκάζει τους αγρότες να στραφούν σε εξωτραπεζικά δάνεια, με βαρύτερους όρους. Έτσι, η κατάσταση των αγροτών επιδεινώνεται, διότι δεν λαμβάνονται μέτρα για την εξόφληση των οφειλών τους. Πιστεύω ότι πρέπει να ληφθούν ριζικά μέτρα για την αντιμετώπιση του πιστωτικού προβλήματος της αγροτικής οικονομίας, με μακροπρόθεσμα δάνεια και μείωση του επιτοκίου για την αντιμετώπιση καλλιεργητικών δαπανών και επανόρθωση καταστροφών, ανεξάρτητα από τις αποζημιώσεις, που καταβάλλονται για την καταστροφή της σοδειάς από θεομηνίες ή αρρώστιες των φυτών.

Παράλληλα πρέπει να γίνουν αντιπλημμυρικά και αρδευτικά έργα, να υπάρξει βελτίωση των καλλιεργειών, με τις επιστημονικές οδηγίες των γεωπόνων και αντικατάσταση των φυτών, που αποδίδουν ελάχιστα, με άλλα αποδοτικότερα.

Επειδή τα περισσότερα χωριά μας, λόγω της άστοργης εγκατάλειψης από το κράτος, αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, όπως οδοποιΐας, αποτελεί υποχρέωση του κράτους να μεριμνήσει συστηματικά, ώστε το βιοτικό επίπεδο των αγροτών να ανέβει σε ανθρωπίνως ανεκτά όρια.

Μόνο έτσι θα σταματήσει η μετανάστευση που παρατηρείται σε πολλές περιοχές και η εγκατάσταση πολλών αγροτών μας στις πόλεις, όπου προσπαθούν να ζήσουν με οποιαδήποτε πρόχειρη δουλειά. Το ρεύμα της μετανάστευσης και της αστυφιλίας τελευταία πήρε απίθανες διαστάσεις, με αποτέλεσμα από τη μια μεριά να ερημώνεται η ύπαιθρος και από την άλλη να δημιουργείται υπερπληθυσμός και υποαπασχόληση στα αστικά κέντρα.

Για να μπορέσει η ελληνική γεωργία να κινηθεί προς την ανάπτυξη με γρηγορότερο ρυθμό και ταχύτερο βηματισμό, όπως απαιτούν οι σημερινές περιστάσεις, για να κατορθώσει να γίνει πιο ανταγωνιστική στο χώρο της ΕΟΚ, ώστε να επωφεληθεί από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα προς όφελος και των παραγωγών και της εθνικής οικονομίας, χρειάζονται αποφασιστικά πλέον μέτρα, ριζικές αλλαγές και πολύπλευρη, συντονισμένη προσπάθεια, για να υπερνικηθούν το συντομότερο οι δυσκολίες και τα προβλήματα.

Για την πρόοδο της ελληνικής γεωργίας υπάρχει πάντοτε το μήνυμα της αισιοδοξίας. Στηρίζεται στην ευφύια, στην

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

εργατικότητα και στην ανεξάντλητη ικανότητα προσαρμογής του Έλληνα αγρότη. Βέβαια η πολιτεία πρέπει να παίξει αποφασιστικό ρόλο, όχι μόνο στη διαμόρφωση των νέων θεσμικών πλαισίων. Απαιτείται η ενεργός συμμετοχή της για τα έργα υποδομής και για την ανάπτυξη βιομηχανίας, που να προμηθεύει σε χαμηλές τιμές τον αγροτικό εξοπλισμό, το φυτοφάρμακο και το χημικό λίπασμα. Είναι, τέλος, υπεύθυνη για την οργάνωση της αγροτικής εκπαίδευσης, για τη δημιουργία αγροτικών και συνεταιριστικών σχολών, ιδρυμάτων και ινστιτούτων, που θα προωθήσουν την έρευνα σε βάθος.

Μια τέτοια προσπάθεια διασφάλισης του εισοδήματος της απασχόλησης και της ανάπτυξης της αγροτικής μας οικονομίας, καθώς και του μέλλοντος των συντελεστών της, πρέπει να είναι αποτέλεσμα μιας πανεθνικής προσπάθειας και έκφρασης της κοινής θέλησης όλων των κομμάτων και των κοινωνικών φορέων της χώρας. Γι' αυτό, ο αγρότης πρέπει να οργανωθεί συνδικαλιστικά, για να διεκδικήσει αυτό που του ανήκει –να απολαμβάνει ο ίδιος το προϊόν του μόχθου του. Γι' αυτό ο αγροτικός σύλλογος είναι το όργανο πάλης και του αγώνα της αγροτιάς, για τη λύση των προβλημάτων της. Οι αγρότες πρέπει να ενταχθούν στις τάξεις των αγροτικών συλλόγων, να καταργήσουν κάθε είδους κηδεμονία των γνωστών αγροτοπατέρων, να αρνηθούν οποιαδήποτε διοικητική εξάρτηση από τα πολιτικά κόμματα της Χώρας. Αυτόνομοι και αυτοδύναμοι να προχωρήσουν, με ενωμένη την αγροτική τάξη, στους διεκδικητικούς τους αγώνες για μια ριζική αλλαγή της ελληνικής υπαίθρου, για μια νέα Ελλάδα. Η αγροτιά ήταν πάντοτε η πηγή της δύναμης, έδωσε τις δυνάμεις της για την πρόοδο του τόπου και ίσως δεν είναι μακριά η εποχή, που οι δυνάμεις αυτές θα γυρίσουν στις ρίζες για να δώσουν νέα πνοή στην ελληνική ύπαιθρο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Χαριστέας.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΡΙΣΤΕΑΣ (Γερμανία): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να ευχαριστήσω για το γεγονός ότι δίνεται η δυνατότητα να μιλήσουν και οι έφηβοι του εξωτερικού. Έτσι, λοιπόν, ως Έφηβος Βουλευτής από τη Γερμανία, αντιπροσωπεύω ένα σεβαστό αριθμό Ελλήνων, οι οποίοι ζουν στο εξωτερικό.

Όσον αφορά τα γενικά θέματα της Επιτροπής μας, την παραγωγή και το εμπόριο, νομίζω ότι ο απόδημος ελληνισμός αποτελεί σημαντικό παράγοντα προώθησής τους. Σε γενικά πλαίσια η προώθηση αυτή θα μπορούσε να γίνει με τη σύναψη εμπορικών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και του εξωτερικού, μέσω των ομογενών συμπατριωτών. Το τελευταίο θα σήμαινε και την ανύψωση της οικονομίας, καθώς και την έμμεση προώθηση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και των κρατών, με τα οποία διατηρεί εμπορικές σχέσεις. Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, απαιτείται η εισοδος αποδήμων σε αρμόδιες θέσεις. Εδώ, όμως, παρουσιάζεται και το πρόβλημα, το οποίο προσπαθώ σ' αυτήν την φτωχή προετοιμασία μου να σας παρουσιάσω. Δεν υπάρχουν ιδρύ-

ματα, εμπορικές σχολές κ.λπ. του ελληνικού κράτους, στα οποία μπορούν να λάβουν την κατάλληλη εκπαίδευση στον τομέα της παραγωγής και του εμπορίου Έλληνες του εξωτερικού. Επίσης, εξαιτίας της υποβάθμισης του επιπέδου των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού, οι ομογενείς που εισάγονται σε πανεπιστημιακές εμπορικές σχολές, λόγω διαφορών ελλείψεων, αδυνατούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους και έτσι χάνονται οι μελλοντικοί Έλληνες έμποροι και ανώτερα στελέχη, οι οποίοι, κατέχοντας υπεύθυνη θέση στο εμπόριο και την παραγωγή, πραγματοποιούν το έργο της προώθησης των δύο αυτών τομέων. Εύχομαι, να έγινε κατανοητή η βαρύτητα του προβλήματος αυτού.

Πιστεύω, ότι η λήψη κατάλληλων μέτρων, όπως η ίδρυση ελληνικών σχολών εξειδίκευσης στους δύο αυτούς τομείς, η ανύψωση του επιπέδου εκπαίδευσης, η παροχή οικονομικής ενίσχυσης για τη διατήρηση των σχολείων, θα είναι τα πρώτα βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Με τη συμβολή του απόδημου Ελληνισμού πιστεύουμε ότι μπορούν να γίνουν αρκετά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το ζήτημα της εκπαίδευσης, αν και δεν ανήκει στο δικό μας κύκλο, θα ήθελα να πω, χωρίς να κάνω εξαίρεση του κανόνα, ότι δεν το έχει παραμελήσει η ελληνική πολιτεία. Σε καμιά περίπτωση. Εσείς είστε πολύ νέοι, αλλά θα έχετε ακούσει ότι υπάρχει ένας πολύ μακρύς διάλογος από τη δεκαετία του '60 μέχρι τώρα, δηλαδή, από τότε που υπήρξε η μαζική αποδημία προς την Ευρώπη, για το πώς θα έπρεπε να είναι οι τύποι των σχολείων, που προσφέρουν ελληνική εκπαίδευση. Εδώ και ένα χρόνο, ψηφίστηκε ένας βασικός νόμος της ελληνικής πολιτείας, ο οποίος ανοίγει την εκπαίδευση των ομογενών, αναγνωρίζοντας σε πολλούς φορείς –πάντα υπό τον έλεγχο της ελληνικής πολιτείας– το δικαίωμα της συγκρότησης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Πάντως εκεί, όπου όλοι συγγλίνουν, είναι ότι ο τύπος των σχολείων, που θα είχαμε επιλέξει, δεν είναι ο καλύτερος. Από την άλλη πλευρά δόθηκαν πολλές δυνατότητες, ώστε τα παιδιά των αποδήμων να μπορούν να φοιτούν στα ελληνικά πανεπιστήμια. Δεν θέλουμε να αποκλείσουμε κανέναν, αλλά δεν μπορεί η Ελλάδα –και δεν είναι το σωστότερο– να κάνει σχολεία παντού και μάλιστα, όπως τονίστηκε από τον προηγούμενο ομιλητή, σχολεία επαγγελματικού χαρακτήρα. Ζητώ συγνώμη για την παρέμβαση, αλλά δεν ήθελα να μείνει στην αντίληψή σας ότι υπάρχει στο σημείο αυτό ένα τεράστιο κενό. Δεν είναι έτσι. Μάλιστα, είναι το κύριο θέμα, που όλα αυτά τα χρόνια απασχόλησε τη Βουλή, με πολλούς τρόπους –κοινοβουλευτικό έλεγχο, προτάσεις νόμων κ.λπ.– και φυσικά όλη την ελληνική κοινωνία. Δεν είναι θέμα μόνο του απόδημου.

Το λόγο έχει η κυρία Αποστολοπούλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθήνας): Αρχικά θα ήθελα να σημειώσω ότι δεν έχω ασχοληθεί με το συγκεκριμένο θέμα, οπότε δεν θα κάνω συγκεκριμένες προτάσεις.

Δεν έχω αρκετές γνώσεις, επειδή μένω στην Αθήνα, οπότε θα ήταν ίσως ανούσιο να κάνω προτάσεις γι' αυτό και θα μιλήσω λίγο πιο γενικά, παίρνοντας ως ερέθισμα τα λόγια του Περικλή από τον Επιτάφιο, που μας λέει ότι όποιος δεν συμμετέχει στα κοινά είναι πολίτης άχρηστος και όχι ήσυχος.

Θα ήθελα να μιλήσω για την τεχνολογία και ιδιαίτερα για την εξειδίκευση. Ακούμε συχνά πως η τεχνολογία παρομοιάζεται με τον ιερό Μολώχ, που έπινε το νέκταρ μόνο μέσα από το κρανίο των θυμάτων του. Νομίζω πως η παραπάνω παρομοίωση τονίζει την αντιφατικότητα της τεχνολογίας. Άλλωστε κάθε σημαντική ανακάλυψη δεν έχει μόνο θετικά σημεία να μας επιδείξει, αλλά και αρνητικά, κάτι που θα έβρισκα πολύ δικαιολογημένο. Πολύ συνοπτικά θα ανέφερα στα θετικά της τεχνολογίας ότι έχουμε πολύ περισσότερες ανέσεις, ευκολίες, ανάπτυξη και προώθηση της οικονομίας σε κάθε τομέα της. Επίσης, είναι εύλογο ότι το επίπεδο ζωής θα είναι πιο ανεβασμένο, εφόσον οι συνθήκες, στις οποίες ζούμε, γίνονται ολοένα και καλύτερες.

Όσο η τεχνολογία αναπτύσσεται, οι ανακαλύψεις διαδέχονται η μία την άλλη με επιταχυνόμενο ρυθμό, κάτι που φαίνεται ιδιαίτερα στις εφαρμογές της ιατρικής. Βλέπουμε μία καταπολέμηση των ασθενειών, κάποιες ασθένειες, που παλαιότερα δε μπορούσαν να αντιμετωπισθούν, σήμερα μπορούν, με αποτέλεσμα να επιμηκύνεται ο μέσος όρος ζωής.

Στα αρνητικά εντάσσεται η μόλυνση του περιβάλλοντος και εδώ θα ήθελα να σταθώ στην εξειδίκευση, όχι μόνον ως θετικό, αλλά και ως αρνητικό παράγοντα. Από τη μια μεριά βοηθάει στην ανακάλυψη περισσότερων πραγμάτων και σε μια καλύτερη γνώση του θέματος, με το οποίο ο καθένας ασχολείται και είναι λογικό να προσφέρει περισσότερες θέσεις εργασίας, εφόσον υπάρχουν περισσότεροι τομείς σε κάθε κλάδο επιστήμης. Από την άλλη μεριά, υπάρχουν προβλήματα του τύπου ότι κάποιιοι άνθρωποι, λόγω της αυστηρής εξειδίκευσης που έχουν, δε μπορούν να αντιμετωπίσουν κάθε πρόβλημα, παρά μόνον όσα έχουν να κάνουν με το δικό τους τομέα. Και έτσι καταλήγουμε στην πνευματική μονομέρεια, σε ανθρώπους που δεν κατακτούν το όλον, αλλά ένα μέρος μόνο της γνώσης και νομίζω ότι η γνώση δε μπορεί να κατακερματισθεί. Αυτό έχει άμεση σχέση με το σχολείο, στο οποίο δεν θα αναφερθώ τώρα, αλλά θα πω ότι μέσα από την εξειδίκευση φυλακίζει τα νιάτα μας στις δέσμες επιλογής. Έτσι καταλήγουμε άνθρωποι με κομμένα τα φτερά, ανίκανοι να ζήσουμε στην πραγματικότητα και να την αλλάξουμε, πράγμα που φαίνεται αργότερα στα όσα προβλήματα αντιμετωπίζουμε.

Η πρόταση, λοιπόν, είναι παιδεία, που μέσω αυτής θα δημιουργούνται ολοκληρωμένες προσωπικότητες, ώστε η εξειδίκευση να μην είναι αυστηρή και βάνουση και η γνώση να μην κατακερματίζεται.

Τελειώνοντας, για το θεσμό της «Βουλής των Εφήβων» θα ήθελα να πω ότι είναι μια αρχή και μια ευκαιρία να παλέ-

ψουμε για τις απόψεις μας και την εδραίωση του κλίματος της δημοκρατίας, με λόγο ουσιαστικό και όχι αντιδραστικό. Θα ήθελα να τονίσω αυτό που έγινε με τους αγρότες: Όταν κάποιος θέλει να εκφράσει την άποψή του με κινήσεις που δεν δείχνουν τη λογική πρόταση που έχει να κάνει, δε μπορεί να κερδίσει τίποτα. Δυστυχώς απέχουμε πολύ από το να έχουμε μία ουσιαστική δημοκρατία. Η ελευθερία επιλογής μας καταπατάται καθημερινά, ακόμα και εδώ, όπου υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί στην έκφραση της άποψής μας.

Θα σας θυμίσω, τέλος, τα λόγια του Κατσαρού «ανάτηρη ελευθερία δεν είναι ελευθερία, αλλά βαθιά δουλεία».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Πελάγος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΛΑΓΟΣ (Νομός Πιερίας): Κατ' αρχήν ήθελα να ευχαριστήσω μέσω υμών, κύριε Πρόεδρε, τη Βουλή των Ελλήνων για την καθιέρωση αυτού του θεσμού, όμως πιστεύω ότι για να καλύτερευσει αυτός ο θεσμός πρέπει να δεχθεί κάποιες αρνητικές κριτικές και αναφέρομαι στην κακή οργάνωση που συνάντησα στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Το θέμα, στο οποίο θα αναφερθώ, είναι η γεωργία. Η χώρα μας, ως γνωστόν, ανήκει στα παραδοσιακά αγροτικά κράτη. Η γεωργία είναι ένας τομέας, που απασχολεί πολλούς Έλληνες. Έτσι, αφού μια μεγάλη μερίδα των συμπολιτών μας ασχολείται με αυτόν τον τομέα, θα έπρεπε η πολιτεία να δείξει ιδιαίτερη προσοχή στη γεωργία.

Υπάρχουν ζητήματα, που χρειάζονται άμεση λύση. Είναι λάθος της πολιτείας να διατηρεί το Υπουργείο Γεωργίας στην Αθήνα, περιοχή, στην οποία οι κάτοικοι έχουν άλλες ασχολίες. Όπως το Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης εδρεύει στη Βόρειο Ελλάδα, έτσι θα έπρεπε να εδρεύει εκεί και το Υπουργείο Γεωργίας, μια και οι αρμοδιότητές του έχουν να κάνουν περισσότερο με την περιοχή αυτή.

Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί ότι η νεολαία απομακρύνεται από το επάγγελμα αυτό. Μπορεί, όμως, να κάνει και αλλιώς; Γνωρίζω πολλούς νέους στην περιοχή μου, κατ'εξοχήν αγροτική, που θα ήθελαν να ασχοληθούν με τη γεωργία. Όμως, διστάζουν, γιατί τα κονδύλια, που διαθέτει το κράτος, είναι πενιχρά. Πώς, λοιπόν, ο σημερινός νέος θα ασχοληθεί με τη γεωργία; Θα μπορούσε να γίνει αυτό, αν στο μέλλον τα κονδύλια της Ε.Ε. διετίθεντο για τη γεωργία. Έτσι, με μείωση του φόρου καυσίμων και με διάφορες φορολογικές απαλλαγές θα μπορούσε ο νέος να σταδιοδρομήσει στο δύσκολο τομέα της γεωργίας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Παναγιώτα Χαραλάμπους.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ (Λευκωσία): Θα αναφερθώ στον τουρισμό και σε κάποια συγκεκριμένα προβλήματα, που αντιμετωπίζει η Κύπρος.

Ο τουρισμός είναι ο κύριος πλουτοπαραγωγικός πόρος της Κύπρου, που άλλοι τον χαρακτηρίζουν ευλογία για το

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

νησί και άλλοι την «κότα με τα χρυσά αυγά». Η Κύπρος είναι μια καθαρά τουριστική περιοχή, χιλιάδες τουρίστες κατακλύζουν το νησί, διαφόρων εθνικοτήτων, κυρίως από τη Μεγάλη Βρετανία, τόσο το καλοκαίρι, όσο και το χειμώνα. Τους ελκύει ο ήλιος, οι όμορφες παραλίες μας, η ξεστή φιλοξενία των ανθρώπων, η ιστορία, η παράδοση, ο πολιτισμός.

Η προσέλευση των τουριστών είναι μεγάλη, όπως επίσης και τα κέρδη, που ενισχύουν την οικονομία του νησιού μας. Παρ'όλα αυτά προκαλούν κάποια προβλήματα στο νησί, τα οποία εμάς του Κυπρίου μας ανησυχούν ιδιαίτερα.

Επειδή ο τουρισμός αποτελεί την κύρια πλουτοπαραγωγική πηγή της Κύπρου, χιτίζονται μεγάλα ξενοδοχεία, ολόκληρες εκτάσεις μετατράπηκαν σε καθαρά τουριστικές περιοχές και ένα μεγάλο ποσοστό Κυπρίων εργάζεται σε αυτές τις τουριστικές μονάδες. Σταδιακά, η οικονομία μας εξαρτάται από τον τουρισμό, με κάποιες δυσάρεστες συνέπειες. Ούτε η γεωργία ούτε το εμπόριο ούτε η βιομηχανία είναι τομείς που μπορούν να στηρίξουν την οικονομία της Κύπρου, με αποτέλεσμα να βασιζόμαστε στους ξένους, δηλαδή σε έναν αβέβαιο παράγοντα.

Με το παραμιμρό πρόβλημα στην περιοχή, μπορεί να ανατραπούν τα πάντα και να επέλθει παράλυση στην οικονομία. Όλοι θυμόμαστε με τρόμο την περίοδο του Πολέμου στον Κόλπο, όταν η Κύπρος συμπεριελήφθη, χωρίς ουσιαστικό λόγο, στις χώρες που βρισκόνταν στην επικίνδυνη ζώνη.

Η προσέλευση τουριστών μειώθηκε κατακόρυφα, χιλιάδες υπάλληλοι απολύθηκαν και γενικά επικρατούσε μία φοβερή σύγχυση. Ένα άλλο πολύ οξύ πρόβλημα και μεγάλο πλήγμα για τον τουρισμό είναι η προπαγάνδα που κάνει ο Ντενκτάς στο εξωτερικό, για να προσελκύσει τουρισμό στην κατεχόμενη Κύπρο και συγχρόνως να τον απωθήσει από την ελεύθερη. Ενώ η Κυπριακή κυβέρνηση υστερεί στον τομέα της διαφήμισης ή καλύτερα της διαφήμισης των ξένων για την αλήθεια σχετικά με το κυπριακό πρόβλημα, ώστε να προσελκύσει τουρίστες στην ελεύθερη Κύπρο, οι Τούρκοι με διάφορες ενέργειες, όπως άρθρα σε περιοδικά, φυλλάδια που διανέμονται, εκπομπές στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση, παραπληροφορούν τους ξένους, με αισχρό, πολλές φορές και ανεπίτρεπτο τρόπο. Θα αναφέρω ένα παράδειγμα, που αποδεικνύει αυτά που ανέφερα. Λένε οι Τούρκοι, ότι, εάν κάποιος επισκεφθεί τη Νότια ελεύθερη Κύπρο, υπάρχει πιθανότητα να σταματήσει η ροή του νερού καθώς λούζεται ή να χτυπηθεί από κάποια αδέσποτη σφαίρα. Γι' αυτό κανείς δεν απορεί, όταν ένα μεγάλο ποσοστό τουριστών περνά στις κατεχόμενες περιοχές. Δεν μας ενοχλεί αυτό καθ' εαυτό το γεγονός, μας εξοργίζει όμως το γεγονός ότι οι τουρίστες παραπλανούνται, δημιουργούν λανθασμένες εντυπώσεις και πολλοί από αυτούς είναι σχεδόν πεπεισμένοι ότι η Βόρεια Κύπρος είναι τμήμα της Τουρκίας, πως δεν υπάρχει οξύ παρόν πρόβλημα, οι Κοινότητες συμβιώνουν ειρηνικά και είναι όλοι ευχαριστημένοι. Γι' αυτό και λέμε, πως εμείς στην

Κύπρο δεν παρακολουθούμε, αλλά ψηλαφίζουμε την ύπουλη και ανεπίτρεπτη πολιτική της Τουρκίας.

Δεν θα αναφερθώ στα υπόλοιπα προβλήματα, που προκαλεί ο τουρισμός στην Κύπρο, όπως η διάδοση του έιτζ και των ναρκωτικών, η καταστροφή του περιβάλλοντος από τις ξενοδοχειακές και άλλες μονάδες, η διάβρωση ηθικών και πολιτιστικών αξιών και αλλοίωση της γλώσσας, γιατί είναι θέματα που απασχολούν και την Ελλάδα και όλους μας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Συμέλα Ανθοπούλου.

ΣΥΜΕΛΑ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ημαθίας): Κατ' αρχήν δεν θα ήθελα να μιλήσω ρομαντικά ή με δοκιμακές λέξεις, γιατί ήρθαμε εδώ να μιλήσουμε απλά και να πούμε την αλήθεια, όπως ανέφερε και η συνάδελφος από τη Γερμανία. Ένα από τα πολλά προβλήματα, που πλήττουν τη χώρα μας, είναι η γεωργία. Η γεωργία είναι η πρωτογενής παραγωγή κάθε χώρας και νομίζω η βάση της δικής μας οικονομίας. Δε γνωρίζω πόσοι από εσάς εδώ μέσα έχετε σχέση με την κοινωνική τάξη των αγροτών, αλλά εγώ ζω καθημερινά την αγωνία τους. Τα προβλήματά τους είναι πολλά. Κατ' αρχήν δεν έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου τους. Ξέρουμε ότι πολλοί γεωργοί δεν συμβουλευούνται γεωπόνους ή και οι γεωπόνοι δεν συμβουλεύουν τους αγρότες. Δεν έχουν σύγχρονα μηχανήματα, τους πλήττει βαριά φορολογία και ένα σωρό άλλα προβλήματα, τα οποία δεν θα αναφέρω αυτήν τη στιγμή, γιατί τα περισσότερα είναι γνωστά.

Οι προτάσεις μου είναι, αρχικά, να μερμηνήσει το κράτος για την ίδρυση μιας ακόμα γεωργικής σχολής, ώστε οι αγρότες να ενημερώνονται πλήρως πάνω στο αντικείμενό τους. Έτσι θα αυξηθεί η παραγωγικότητά τους. Επίσης, πρέπει να απαλλαγούν οι αγρότες από ορισμένους φόρους και να τους χορηγηθούν δάνεια. Τελευταίως, εφαρμόστηκε ένα καινούργιο πρόγραμμα χορήγησης δανείων στους νέους αγρότες, για το οποίο δε γνωρίζω λεπτομέρειες. Βεβαίως, είναι ένα μεγάλο βήμα στον τομέα αυτόν, αλλά παρατήρησα ότι δεν γίνεται σωστή χρήση αυτών των χρημάτων, δηλαδή, δεν δαπανώνται για αγορά μηχανημάτων, αλλά τα χρησιμοποιούν για άλλους σκοπούς. Νομίζω, ότι θα έπρεπε να ελέγχονται οι αγρότες για τη δαπάνη αυτών των ποσών και επίσης πρέπει να γίνεται έλεγχος στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια εξυπηρετούν ιδιοτελείς σκοπούς και δεν στοχεύουν στην καλύτερη γενικά της αγροτικής οικονομίας.

Σχετικά με τις συντάξεις των αγροτών, νομίζω ότι θα έπρεπε να συνταξιοδοτούνται νωρίτερα και όχι στα 65, που ισχύει σήμερα, ώστε να μπορέσουν να μπουν στο επάγγελμα και οι νεότεροι. Επίσης, το ποσό των 20.000-30.000 δραχμών είναι εξευτελιστικό και δε φτάνει για να καλύψει ούτε τις βασικές ανάγκες του ο αγρότης (φάρμακα, φαγητό, ένδυση κ.λπ.).

Νομίζω, ότι πρέπει να γίνει κάτι γι' αυτό. Βέβαια, αυτό πρέπει να ξεκινήσει από εδώ μέσα που βρισκόμαστε, από

τους βουλευτές, τους υπουργούς. Όμως δεν πιστεύω ότι θα μπορέσετε να κάνετε κάτι, γιατί δεν επικοινωνείτε μαζί μας, γιατί η επικοινωνία σας είναι όχι μία φορά το χρόνο, αλλά μία φορά στα τέσσερα χρόνια, στην προεκλογική περίοδο. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι χθες στην Ολομέλεια ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης, μας είπε ότι η Βουλή είναι η καρδιά της Δημοκρατίας. Βλέπουμε όμως ότι η Βουλή δε λειτουργεί σωστά, ίσως να μη λειτουργεί και καθόλου, οπότε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι χώρα μας είναι κλινικά νεκρή αυτήν τη στιγμή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας ξαναείπα –και το λέω για τρίτη φορά– ότι εγώ δεν δικαιούμαι και δεν επιθυμώ να παρέμβω στη συζήτηση, αλλά η Συμέλα έκανε μια προσέγγιση, η οποία έχει πολλά σημεία που επιδέχονται ένσταση. Δεν θα μιλήσω για το τελευταίο που είπες – που δεν είναι έτσι, είναι εύκολο να βρούμε σχήματα, αλλά δεν είναι έτσι, δεν είναι νεκρή η Βουλή. Ανέφερες για το θέμα των αγροτικών συντάξεων και κυρίως για τους νέους αγρότες, κίνητρα κ.λπ. Επάνω σε αυτό έχω να σου πω το εξής: Το πρώτο νομοσχέδιο, που ψήφισε αυτή η Κυβέρνηση, ήταν εκείνο που μετέτρεψε το φορέα παροχής των αγροτικών συντάξεων, δηλαδή τον ΟΓΑ, ο οποίος δεν ήταν συνταξιοδοτικός οργανισμός –ήταν ένας οργανισμός που προσέφερε βοήθεια στους αγρότες– σε ασφαλιστικό οργανισμό.

Για να γίνουν αυτά τα πράγματα, χρειαζόταν κάποιος χρόνος και κάποιες οικονομικές δυνατότητες. Αυτός είναι ο λόγος, για τον οποίο έρχεται κάπως καθυστερημένα το θέμα.

Ειδικά για τους νέους αγρότες, όπως και εσύ το αναγνώρισες, έχουν ψηφισθεί και υπάρχουν πολλά προγράμματα ενίσχυσης. Δυστυχώς, φαίνεται ότι δεν ήταν αρκετά, έτσι ώστε να πείσουν τον κόσμο να πάνε σε σωστές κατευθύνσεις, όπως προανέφερες.

Έχουμε ένα θεσμό, το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, που λειτουργεί και έχει συνεδριάσει τρεις φορές. Σ' αυτό συμμετέχουν οι πάντες, πρώτα και κύρια οι αγρότες και οι οργανώσεις τους – και όχι μόνον αυτοί, αλλά και τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας μας. Πρώτο θέμα που συζητήθηκε υπεύθυνα, με την ίδια την Κυβέρνηση παρούσα, ήταν οι νέοι αγρότες, η αρωγή που πρέπει να τους προσφέρουμε, κίνητρα βοήθειας κ.λπ., ώστε να ανανεώσουμε τον αγροτικό πληθυσμό, να βελτιώσουμε την οικονομική του οργάνωση και την κοινωνική οργάνωση του αγροτικού χώρου, για να υπάρχει μέλλον.

Σε συνέχεια αυτής της ολοκληρωμένης συζήτησης –και πρέπει να σας πω ότι έχω την τιμή να συμμετέχω ως Πρόεδρος της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου– και της συμφωνίας που προέκυψε απ' όλα τα κόμματα καταρτίστηκε νομοσχέδιο, το οποίο έχει ήδη συζητηθεί στη δική μας Επιτροπή και είναι από το πρώτο που θα συζητηθεί στο θερινό Τμήμα της Βουλής και θα ψηφισθεί. Σ' αυτού του είδους

τα νομοσχέδια υπάρχει μια διαδικασία, που προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής, να «ακροάται» η Επιτροπή, όπως είναι ο όρος, τους εκπροσώπους, τους εκφραστές των κοινωνικών ομάδων, στους οποίους αναφέρεται το νομοσχέδιο.

Ήρθαν, λοιπόν, οι εκφραστές του αγροτικού χώρου, συνδικαλιστές, οργανώσεις και ιδιαίτερα συνδικαλιστές των νέων αγροτών, οι οποίοι εξέφρασαν την απόλυτη συμφωνία τους. Θα έχουμε, λοιπόν, νόμο μέσα στο καλοκαίρι για τους νέους αγρότες.

Αυτό που κάνω εγώ τώρα είναι παράτυπο, αλλά είναι λογικό ο καθένας από εσάς να εκφράζει την προσωπική του άποψη με απόλυτη ελευθερία. Όμως είναι φυσικό να μην έχετε και πλήρη γνώση, ιδιαίτερα της λειτουργίας της Βουλής. Μην ταυτίζουμε τη Βουλή με την κυβέρνηση. Μιλώ για τη Βουλή, δεν ομιλώ για μια κατηγορία βουλευτών, ομιλώ για τη Βουλή ως θεσμό, ομιλώ για τη Βουλή ως ζώσα πραγματικότητα.

Κυρία Ανθοπούλου, θέλω να σε διαβεβαιώσω με απόλυτη συνείδηση και με όλη τη δυνατότητα της ψυχής μου ότι η Βουλή υπάρχει, δεν είναι νεκρή και η καρδιά της δημοκρατίας πάλλει. Πρέπει, επίσης, να πω ότι η Βουλή, με κάποιες αδυναμίες που έχει –και πρέπει να δεχθεί την κριτική– είναι συνεχώς παρούσα..

ΣΥΜΕΛΑ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Ημαθίας): Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε για τη διακοπή. Δεν διαφωνώ στο γεγονός ότι η Βουλή είναι παρούσα πάντοτε, απλώς, τα άτομα που την αποτελούν ίσως δεν κάνουν κάποια πράγματα που υπόσχονται ή κάποια πράγματα που θα έπρεπε να κάνουν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αυτό ας μην το συζητήσουμε τώρα.

Η κυρία Ζαΐμη έχει το λόγο.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΖΑΪΜΗ (Νομός Λέσβου): Κύριε Πρόεδρε, εκπροσωπώντας το νησί μου, το ακριτικό νησί της Λήμνου, αν και θα έπρεπε να σας αναπτύξω το βασικότερο από τα πρόβλημά του, όπως είναι το δημογραφικό, δεν μου δίνεται η δυνατότητα, αφού δεν περιλαμβάνεται στα σχετικά με την Επιτροπή αυτή θέματα. Γι' αυτό και εγώ, αναγκαστικά, θα σας αναπτύξω το θέμα του τουρισμού.

Ο τουρισμός αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης του νησιού. Είναι η μεγάλη ελπίδα της Λήμνου. Η τουριστική περίοδος, όμως, κρατάει λίγο, τρεις μήνες περίπου το χρόνο. Θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες και στο θέμα αυτό, ώστε η τουριστική περίοδος να διευρυνθεί. Η διαφήμιση είναι ένα σπουδαίο μέσο, είναι απαραίτητο να διαφημισθούν ειδικά πακέτα φθηνών διακοπών. Χρειάζεται η συμμετοχή όλων των φορέων προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί μια μορφή τουρισμού, που μπορεί να βοηθήσει στην προσπάθεια ανοίγματος στις σεζόν. Υποδομή για τέτοιου είδους τουρισμό υπάρχει στο νησί. Υπάρχουν μεγάλα ξενοδοχεία, που μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες για τέτοιου είδους τουρισμό, εφ' όσον

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

αυτός γίνεται κατά τους μήνες Μάιο-Ιούνιο και Σεπτέμβριο-Οκτώβριο.

Ένα άλλο γεγονός, που θα ήθελα να θίξω, είναι αυτό της απασχόλησης κατά την τουριστική περίοδο. Πολλές φορές από διάφορες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις παραμερίζονται οι ντόπιοι, ενώ προτιμούνται ξένοι υπάλληλοι. Αυτό απογοητεύει τους νέους, που τελικά βρίσκουν διέξοδο στη φυγή.

Η Λήμος, εκτός από τις σπάνιες παραλίες, διαθέτει και ένα σπάνιο βιότοπο. Στο ανατολικό τμήμα της υπάρχει η περιοχή των λιμνών. Από 'κει περνούν αποδημητικά πουλιά και μένουν σχεδόν όλο το χειμώνα, όπως ερωδιοί, φλαμίνγκος, κύκνοι και άλλα. Μπορούν, λοιπόν, να γίνονται επισκέψεις από Έλληνες και ξένους και κατά τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου και όχι μόνον τους καλοκαιρινούς. Παρ' όλα αυτά δεν έχουν γίνει ικανοποιητικές προσπάθειες προς αυτήν την κατεύθυνση ούτε υπάρχει κατάλληλη υποδομή. Υπάρχουν προγράμματα της Ε.Ε. που αφορούν τον τουρισμό και θα μπορούσε η Λήμος να συμμετέχει σ' αυτά. Αυτό ήδη συμβαίνει με το πρόγραμμα «λίντερ».

Τέλος, αν και έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απόφαση για την Τουριστική Σχολή στη Λήμο, υπάρχει κίνδυνος να μη λειτουργήσει ποτέ.

Τελειώνοντας, είμαι βέβαιη ότι η Λήμος έχει όλες τις προοπτικές για μια ισόρροπη, σωστή και γρήγορη ανάπτυξη σε πολλούς τομείς, ιδιαίτερα στο χώρο του τουρισμού. Έτσι, θα μπορούμε να απολαμβάνουμε όλοι τα αγαθά του πολιτισμού και αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό από το κέντρο, το αθηνοκεντρικό κράτος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή μας συνεδρίαση εξήντησε τον προγραμματισμένο χρόνο και είμαστε υποχρεωμένοι να περατώσουμε το σημερινό διάλογο.

Θέλω να σας δώσω ορισμένα στοιχεία: Πρώτον, έχουν εγγραφεί, εκτός από την Εισηγήτρια, 46 ομιλητές και απ' αυτούς έχουν μιλήσει 24. Για τους υπόλοιπους ομιλητές θα επαναληφθεί η συζήτηση αύριο, σύμφωνα με το πρόγραμμα και ώρα 17.00', στην ίδια αίθουσα.

Θα συνεχίσουμε, λοιπόν, με τους υπόλοιπους ομιλητές. Θα υπάρξει στη συνέχεια δευτερολογία. Στη φάση της δευτερολογίας, όσοι θέλετε, θα πάρετε πάλι το λόγο, όπως επίσης θα έχει δικαίωμα δευτερολογίας η Εισηγήτρια.

Επίσης, αύριο μπορείτε να κάνετε συγκεκριμένες γραπτές προτάσεις επί των θεμάτων αυτών, που μας απασχολούν. Αυτές τις γραπτές προτάσεις θα τις δεχτούμε και θα μπορείτε να τις καταθέσετε στη Γραμματεία, ώστε να καταχωρηθούν στα πρακτικά μαζί με το όνομά σας, ως γραπτές προτάσεις, πέραν αυτών της Σύθεσης Κειμένων.

Μια παρένθεση θα κάνω: Είτε μια κοπέλα «μας δώσατε ένα βιβλιαράκι, όπου είναι καταχωρισμένες διάφορες προτάσεις, αλλά εμείς δεν είχαμε το χρόνο να τοποθετηθούμε». Αυτά δεν είναι ιδέες και προτάσεις της Επιτροπής του κ. Σαμαράκη, είναι θέσεις που αντλήθηκαν από τις εισηγήσεις τις δικές σας. Είναι θέσεις των 13.000 μαθητών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση και διακόπτουμε για αύριο, 23 Ιουνίου 1997 και ώρα 17.00'.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.15' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΚΡΙΤΙΔΗΣ